Γ.Φ.Α.

I

Καθώς τό παιδί, πού σημαδεύεται ἀπ' τήν πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς,
ὁ καιρός κι ἡ ἀπαντοχή θά κάνουνε συντρίμμια τήν καρδιά μου
καί θἄχω χάσει γιά πάντα τούς δρόμους, τούς δρόμους μου, σά
θά μ' ἀφήσουνε νά βγῶ ἀπό δῶ

Θά γυρίζω γυρεύοντάς σε παντοῦ, στά ἰσοπεδωμένα τοπία, στά κομ-
ματάκια ἐκείνου τοῦ καθρέφτη, στίς
σπαταλημένες ματιές,
νά βρῶ ξανά τό πρόσωπό σου, τήν καρδιά μου
γυρεύοντας
καί θά μιλῶ ~~μονάχα~~ [καί θά μιλῶ] τούτη τή γλῶσσα, πού ἦταν κάποτε δική μας,
πού ἦταν κάποτε τό μόνο δικό μας πού μᾶς εἶχε ἀπομείνει
μέσα στούς ἴσκιους τῶν νεκρῶν
χρωμάτων τῶν νεκρῶν
εἰκόνων
ὅταν οἱ νύχτες μας ἦταν ἁπλά ἐπεισόδια τῆς μεγάλης νύχτας πού
ἄρχισε πρίν - πόσον καιρό;

Πῶς νά μετρήσω τόν καιρό ἐδῶ μέσα, τίς σεληνιακές σου διαλείψεις,
τ' ἀστρικά σου πηδήματα,
πῶς νά μετρήσω τήν πορεία μου, τσαλακωμένη, τήν ἀπρόβλεπτη
τροχιά τῆς ἀπουσίας σου,
μέσα σέ τοῦτο τό ἀμείλικτο διαστημόπλοιο,
μέσ' στήν καρδιά τῆς πόλης πού ἦταν κάποτε δική μου
καί τώρα τή διαγουμίζουνε τά τάνκς;

Ἑφτάπυλο τό χάος, στεγανό, πολιορκημένο μέσα κι ἔξω ἀπό τό φόβο
μέ τά χίλια πρόσωπα
Οἱ φωνές τῶν ἀνιάτων κοπάζουν κάθε βράδυ στίς πεντέμισυ

Οἱ σειρῆνες λεηλατοῦν κάθε βράδυ τή σιωπή
Οἱ κοιμισμένοι κάθε βράδυ ἀνεξιχνίαστοι νεκροί
Καί πάλι, πάντα, ποῦ εἶναι τά χέρια σου; Ἡ φωνή σου ποῦ;
Θ' ἀντέξουν κι ἀπόψε τά τοιχώματα; Ἤ θά χυμήξει τό σκοτάδι;

Πῶς νά μετρήσω;

Καθώς ἡ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς πού σημαδεύει — ἔφηβο κιόλας — τό παιδί
ἡ ἀπουσία σου καρφώθηκε μαχαίρι κατακόρυφο στό κυροχρόνο μου
ἄνοιξε ἀπό παντοῦ ξετρελλαμένα στόματα ἡ ἀσχήμια, πού ἐνεδρεύει, νά μέ καταβροχθίσει,
ὁ πληγωμένος χρόνος σπαρταράει μ' ἀφύσικα τινάγματα,
ἡ μελλοθάνατη εἶμ' ἐγώ
καί γύρω μου, παντοῦ, καταμεσίς, κατάστηθα, στό χάος, στήν καρδιά μου,
αἱμόσυρτες οἱ τροχιές ἀπό τήν ἀθωότητα στό φόνο, κι ἀπ' τό φόνο στήν τύψη, στό μοιρολόϊ, κι ἀπό κεῖ στόν ἄλλο φόνο,

Νά σοῦ τραγουδήσω;

Μά κι ἡ φωνή μου, π' ἀγαποῦσες, μαχαιρωμένη.
Φύκια τῶν οὐρανῶν μές στήν ἀγρύπνια τά μαλλιά μου, π' ἀγαποῦσες,
τά χέρια μου πλοκάμια ἀπελπισμένα
κι ὅπου κι ἄν ψάξω δέ σέ βρίσκω πιά.

Τετράγωνα κομμάτια σκοταδιοῦ πίσω ἀπ' τά σίδερα
Ἡ Ρωμιοσύνη προδομένη, προδοσία, μαχαίρι στήν καρδιά
Τό πληγιασμένο φῶς μετά τίς δέκα, οἱ θόρυβοι ἀνεξήγητοι, οἱ ἀνάσες,
Ἡ δίχως νόημα θυσία, ἡ πολιορκία, ἡ ἀπουσία, τό τσιγάρο τοῦ φρουροῦ.

Καί θά μιλώ τούτη τή γλώσσα.

"Πώς άλλαξε αυτό τό παιδί", θά λένε οί άλλοι,
κοιτώντας με με τό μοναδικό μάτι τού τουρίστα Κύκλωπα
ζητώντας μου νά τούς μιλήσω γιά ήρωες.
Κοιμώντας, οί άλλοι, τίς δαιδαλικές νύχτες, πού θά ούρλιάζει
άπό παντού ή προδοσία,
σκεπάζοντας τά τάνκς, τ' άεροπλάνα, τό φόβο, τό βήμα τού
φρουρού,
τίς νύχτες, χωρίς έσένα, πού θά ούρλιάζει ή προδοσία άπό
παντού
πού θά ούρλιάζουνε τά συντρίμμια τής καρδιάς μου
τά συντρίμμια, σάν τά παιδιά τής Ζηνοβίας, άπ' τά πέρατα τής γής
καί τής άπόγνωσης.

Γιατί κι έσένα θά σ' έχω χάσει στό κινούμενο σκοτάδι,
όπως κι έμένα,
όπως καί τόν άγώνα
πού θάταν δύσκολος, άλλά ώραίος,
κι ήρθε νά γίνει σαπισμένο σταφύλι

Χωρίς έσένα, πώς;

Σάν τήν πρώτη μοναξιά, πού ή γνώση της χαράζει γιά πάντα
τό παιδί,
τό σώμα μου θά διαλυθεί, τά κύτταρά μου, ένα πρός ένα, θ' άπο-
συνδεθούν,
πάνω σέ τούτο τό κρεβάτι τού Προκρούστη, τόν καιρό,
τό σώμα μου, ήλιακή κηλίδα, θά έκραγεί,
γράφοντας τ' όνομά σου σ' όλους τούς ούρανούς,
τά κύτταρά μου, ένα πρός ένα, θά κινήσουν νά μπαλιάσουν τούς
άνθρώπους,
μέ τήν ήλικία τής όδύνης, μέ τό μαβί καδρό τού δειλινού πίσω
άπ' τά σίδερα

Θά στείλω τά όνειρά μου νά ταράξουν τό νοικοκυρεμένον ύπνο του,
θά στείλω τό φόβο νά φωλιάσει στίς ανύποπτες καρδιές τους,
κι όταν θαρθεί ή υπάλληλος γιά καταμέτρηση,
"Δραπέτευσε", θά πουν οι άλλοι, παρεξηγώντας τό θάνατό μου

Καί μόνο εσύ θά ξέρεις,
μόνο εσύ θά θυμάσαι τά χέρια μου,
τό θολό παράθυρο του κελλιού έξω από τή φυλακή,
τίς κραυγές των παιδιών πάνω στήν ταράτσα,
τήν απόγνωση του κινέζικου πορτραίτου,
τά ελληνικά αινίγματα — "τί είν' αυτό πού ανεβαίνει μέ
τά πόδια καί τό κατεβάζουνε
μέ κουβέρτα" —
καί μόνο εσύ θά ξέρεις
πώς, πού χάθηκε τό κορμί μου,
τί είν' η φωνή μου, τί η αγρύπνια μου,
τί ήχους έχει ό φόβος κι ή απόγνωση τί πρόσωπα

"Θεέ μου καί τί νά γίνηκαν του κόσμου οι αντρειωμένοι;"

Μονάχα εσύ θά ξέρεις.

Εγώ θά μιλώ τούτη τή γλώσσα.

II

Μακριά, πολύ μακριά, ἀκούγεται ἡ ζωή
ψηλά, πολύ ψηλά, λάμπουν τά φῶτα – ἴσως –
τά φῶτα, πού μᾶς ἔκλεψαν, της πολιτείας, πού μᾶς ἔκλεψαν
κι ἡ θύμηση ἀπ' τό τελευταῖο λιόγερμα καί τά βουνά, γύρω,
                                                                        δικά μας.

Μακριά, πολύ μακριά, ὑπάρχεις. Πρέπει νά ὑπάρχεις.
Σά νά μπορῶ ν' ἀφουγκραστῶ τό γέλιο σου, ξανθό, πίσω ἀπ'
                                                    τούς λεκιασμένους τοίχους.

Κάποτε πού ὅλα θά μαθευτοῦνε,
πού θ' ἀναλυώσει πάλι τό παγωμένο κέντρο τῆς μνήμης
– τώρα, παντοῦ, κι ἡ κατάθεσή μου, νά θυμᾶμαι τί εἶπα στήν
                                                                    κατάθεσή μου κι –
καί θά ξανάρθουνε τά χρώματα – ἴσως –,
κάποτε πού θ' ἀνοιχτοῦν οἱ πόρτες τῶν τάφων, τῶν
                                   σπιτιῶν, τῶν φυλακῶν, [illegible] νόμων,
νά λογαριάσουμε τούς νεκρούς μας, νά μοιραστοῦμε τά
                                   καινούρια μας τραγούδια
κάποτε
θά μάθεις κι ἐσύ
τά ὑπόλοιπα
θά θυμηθεῖς καί
ἐσύ
μακριά, πολύ μακριά, εἶσαι ἡ ζωή,
θά εἶσαι

μακριά

τότε
ἐγώ δέ θά ὑπάρχω

III

Ὁ χρόνος παραμορφώθηκε.
Τά χρόνια πού ἔρχονται παραμορφώθηκαν.
Ξέρεις πού θά μέ βρεῖς.
Ἐγώ, ὁ φόβος. Ἐγώ, ὁ θάνατος. Ἐγώ, ἡ μνήμη, ἀνήμερη.
Ἐγώ, ἡ θύμηση τῆς τρυφεράδας τοῦ κορμιοῦ σου. Ἐγώ, ὁ καημός
τῆς χαλασμένης μας ζωῆς.
Θά πολιορκῶ τό «κοίταζε τή δουλειά σου» μέ τήν ἀγωνία μου,
θά θρυμματίζω τόν ὕπνο τους μ' ἄσεμνα, φρικιαστικά βεγγαλικά.
Σφαῖρες ἀμετρητες θά πέφτουν στούς ἀδιάφορους διαβάτες,
ὥσπου ν' ἀρχίσουν νά σφαδάζουν,
ὥσπου ν' ἀρχίσουν ν' ἀναρωτιοῦνται.
Ἐμένα, δέ θά μποροῦν νά μέ σκοτώσουν.

Ὅμως, θαρρῶ, οἱ μόνοι πού -ἴσως- καταλάβουν θἆναι τά παιδιά,
πλούσια ἀπ' τήν κληρονομιά μας
πρώτη φορά,
τά παιδιά,
σκληρά στή μνήμη, σκληρά σέ μᾶς,
θά διαβάσουν -ἴσως- ἔγκαιρα τά ἀδέξια μηνύματα
των προτελευταίων ναυαγῶν
διορθώνοντας τά λάθη, σβήνοντας τά ψέματα,

Ὀνοματίζοντας σωστά,
χωρὶς ρομαντισμούς, τὰ παιδιά, χωρὶς ἀναγραμματισμοὺς ἡλικίας,
σημαδεμένα ἀπὸ τὴν ἀστραπὴ τὴ γνώση τῆς μοναξιᾶς τῆς δύναμης ποὺ σὲ μᾶς ἄργησε τόσο πολὺ νὰ 'ρθεῖ.

Κι ἂν τώρα σὲ γυρεύω ἀπελπισμένα στὰ πελώρια κύματα τῆς ἀγρύπνιας μου
κι ἂν τώρα κάθε ποὺ ἀνασαίνω βγαίνει τ' ὄνομά σου
καὶ γίνεται ἡ κραυγή, ὁ ἀγέρας ποὺ τρελλαίνει τὶς νύχτες σου
κι ἂν τώρα μόνο νὰ σ' ἀθροΐζει ξέρει ἡ καρδιά μου,
τότε,
ὅταν ὁ καιρὸς κι ἡ ἀπαντοχὴ μὲ κάνουν νὰ δεχτῶ τὴν ἀπουσία σου,
σὰ φυσικὸ φαινόμενο τὴν ἀπουσία σου μιὰ πάντα γύρω μου, σὰ χῶρο, σὰν τοπίο, σὰν τὸ ἡλιακό σου φάσμα,
ὅταν θ' ἀρχίσω νὰ γυρίζω στοὺς σκοτεινοὺς δρόμους τοῦ κόσμου,
μὲ μόνο μιὰ χούφτα φεγγαρόπετρες νὰ μ' ὁδηγοῦν,
τυφλώνοντας τὸν κόσμο μὲ τὶς λάμψεις τοῦ τρελλοῦ γέλιου τῆς καλόγριας ποὺ κρατοῦσε τὰ κλειδιά,
κουφαίνοντας τὸν κόσμο μὲ τοὺς ἤχους τῆς ταράτσας, μὲ τὶς κραυγὲς αὐτῶν ποὺ βασανίστηκαν κι αὐτῶν ποὺ βασανίζουν,

τραντάζονται
[redacted] τόν κόσμο μέ τή γλώσσα τούτη τοῦ θανάτου

ἴσως ἐσύ τότε θἄχεις βρεῖ τό δρόμο στό δικό σου τό λαβύρινθο
ἴσως ἐσύ τότε θά στέκεσαι, περήφανο δεντρί, στό σταυροδρόμι τοῦ κόσμου,
μ' ὅλους τούς ποταμούς νά φτάνουν μυστικά στίς ρίζες σου,
ἴσως τότε τά παιδιά σου, μαζί μ' ὅλα τά παιδιά,
νά προλάβουν τόν καιρό καί τή ζωή - μιά στιγμή πρίν
ἀπ' τό χάος. [redacted]

Καί πιά δέ θἄχει μείνει τίποτ' ἀπό μένα
οὔτε ἡ τύψη πού ἔμελλε νά γίνω
οὔτε τό ἄγγιγμά [redacted] μου στό χέρι σου
οὔτε τό πιό δικό μου, ἡ γλῶσσα μου,
(X) μά θἄχω διαλυθεῖ σ' ὅλους τούς ποταμούς τοῦ κόσμου
θἄχω γράψει τ' ὄνομά σου σ' ὅλα τά χιόνια τῶν ἐρήμων
θἄχω διασχίσει τό σκοτάδι, πού φοβόμουνα, ὡς τήν ἄλλη ὄχθη
καί τό κορμί μου - ἴσως - νεκρό, μά πάλι ἀκέριο
θ' ἀναπαύεται
μέ γύρω του τή θύμησή σου καί τή λιόλαστη ζωή.

ΠΟΙΗΣΗ: ΜΑΡΙΝΑ ΜΟΥΣΙΚΗ: (1

5

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΣ

I

Καθώς τό παιδί πού σημαδεύεται ἀπ'τήμ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς,
ὁ καιρός κι ἡ ἀπαντοχή θά κάνουνε συντρίμμια τήν καρδιά μου
καί θἄχω χάσει γιά πάντα τούς δρόμους, τούς δρόμους μου, σά θά μ'ἀνοίξουνε νά βγῶ ἀπό δῶ.

-"-

θά γυρίζω γυρεύοντάς σε παντοῦ, στά ἰσοπεδωμένα τοπία, στά κομματάκια ἐκείνου τοῦ καθρέφτη, στίς σπαταλημένες ματιές,

νά βρῶ ξανά τό πρόσωπό σου, τήν καρδιά μου
γυρεύοντας
καί θά μιλῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα πού ἦταν κάποτε δική μας
πού ἦταν κάποτε τό μόνο δικό μας πού μᾶς εἶχε ἀπομείνει
μέσα στούς ἴσκιους τῶν νεκρῶν
χρωμάτων τῶν νεκρῶν
εἰκόνων
ὅταν οἱ νύχτες μας ἦταν ἁπλά ἐπεισόδια τῆς μεγάλης
νύχτας πού ἄρχισε πρίν-πόσον καιρό;

Πῶς νά μετρήσω τόν καιρό ἐδῶ μέσα, τίς σεληνιακές του διαλείψεις, τ'ἀστρικά του πηδήματα,
πῶς νά μετρήσω τήν πορεία μου, τεθλασμένη, τήν ἀπρόβλεπτη τροχιά τῆς ἀπουσίας σου,
μέσα σέ τοῦτο τό ἀμείλικτο διαστημόπλοιο
μές στήν καρδιά τῆς πόλης πού ἦταν κάποτε δική μου
καί τώρα τήν ἐξουσιάζουνε τά τάνκς;

'Εφτάπυλο τό χάος, στεγανό, πολιορκημένο μέσα κι ἔξω ἀπό τό φόβο μέ τά χίλια πρόσωπα,
Οἱ κραυγές τῶν ἀνιάτων κοπάζουν κάθε βράδυ στίς πεντέμισυ,
Οἱ σειρῆνες λεηλατοῦν κάθε βράδυ τή σιωπή
Οἱ κοιμισμένοι κάθε βράδυ ἀνεξιχνίαστοι νεκροί,
Καί πάλι, πάντα ποῦ εἶναι τά χέρια σου; ἡ φωνή σου ποῦ;
θ' ἀντέξουν κι ἀπόψε τά τοιχώματα; Ἤ θά χυμήξει τό σκοτάδι;

Πῶς νά μετρήσω;

Καθώς ἡ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς πού σημαδεύει-ἔφηβο κιόλας- τό παιδί
ἡ ἀπουσία σου καρφώθηκε μαχαίρι κατακόρυφο στό χωροχρόνο μου
ἄνοιξε ἀπό παντοῦ ξετρελλαμένα στόματα ἡ ἀσχήμια, πού ἐνεδρεύει, νά μέ καταβροχθίσει,
ὁ πληγωμένος χρόνος σπαρταράει μ'ἀφύσικα τινάγματα,
ἡ μελλοθάνατη εἶμ'ἐγώ
καί γύρω μου, παντοῦ, καταμεσίς, κατάστηθα, στό χάος, ~~στήν καρδιά μου,~~ στίς πληγές μου
αἱμόσυρτες οἱ τροχιές ἀπό τήν ἀθωότητα στό φόνο, ἀπ'τό φόνο στήν τύφη, στό μοιρολόϊ κι ἀπό κεῖ στόν ἄλλο φόνο.

Νά σοῦ τραγουδήσω;
Μά κι ἡ φωνή μου, π' ἀγαποῦσες, μαχαιρωμένη.
Φύκια τῶν οὐρανῶν μές στήν ἀγρύπνια τά μαλλιά μου, Π' ἀγαποῦσες,
τά χέρια μου πλοκάμια ἀπελπισμένα
κι ὅπου κι ἄν ψάξω δέ σέ βρίσκω πιά.

Τετράγωνα κομμάτια σκοταδιοῦ πίσω ἀπ'τά σίδερα
'Η Ρωμιοσύνη προδομένη, προδοσία, μαχαίρι στήν καρδιά
Τό πληγιασμένο φῶς μετά τίς δέκα, οἱ θόρυβοι ἀνεξήγητοι, οἱ ἀνάσες,
'Η δίχως νόημα θυσία, ἡ πολιορκία, ἡ ἀπουσία, τό τσιγάρο τοῦ φρουροῦ.

ΜΟΥΣΙΚΗ: (1)   ΜΑΡΙΝΑ   ΠΟΙΗΜΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΣ

I

Καθώς τό κορμί πού σημαδεύεται ἀπ' τήν πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς,
ὁ καιρός κι ἡ ἀπαντοχή θά κάνουνε συντρίμμια τήν καρδιά μου
καί θἄχω χάσει γιά πάντα τούς δρόμους, τούς δρόμους μου, πού θά μ' ἀνοίξουνε νά
βγῶ ἀπό δῶ.

-"-

θά γυρίζω γυρεύοντάς σε παντοῦ, στά ἰσοπεδωμένα τοπία, στά κομματάκια ἐκείνου
τοῦ καθρέφτη, στίς σπα-
ταλημένες ματιές,

νά βρῶ ξανά τό πρόσωπό σου, τήν καρδιά μου
γυρεύοντας
καί θά πιῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα πού ἦταν κάποτε δική μας
πού ἦταν κάποτε τό μόνο δικό μας πού μᾶς εἶχε ἀπομείνει
μέσα στούς ἴσκιους τῶν νεκρῶν
χρωμάτων τῶν νεκρῶν
εἰκόνων
ὅταν οἱ νύχτες μας ἦταν ἁπλά ἐπεισόδια τῆς μεγάλης
νύχτας πού ἄρχισε πρίν-πόσον καιρό;

Πῶς νά μετρήσω τόν καιρό ἐδῶ μέσα, τίς σεληνιακές του διαλείψεις, τ' ἀστρικά του
πηδήματα,
πῶς νά μετρήσω τήν πορεία μου, τεθλασμένη, τήν ἀπρόβλεπτη τροχιά τῆς ἀπουσίας σου,
μέσα σέ τοῦτο τό ἀμείλικτο διαστημόπλοιο
μές στήν καρδιά τῆς πόλης πού ἦταν κάποτε δική μου
καί τώρα τήν ἐξουσιάζουνε τά τάνκς;

Ἐφιαλτικό τό χάος, στεγανό, πολιορκημένο μέσα κι ἔξω ἀπό τό φόβο μέ τά χίλια πρόσωπα,
Οἱ κραυγές τῶν ἀλητῶν κοπάζουν κάθε βράδυ στίς πεντέμισυ,
Οἱ σειρῆνες λειτουργοῦν κάθε βράδυ τή σιωπή
Οἱ κοιμισμένοι κάθε βράδυ ἀνεξιχνίαστοι νεκροί,
Καί πάλι, πάντα ποῦ εἶναι τά χέρια σου; ἡ φωνή σου ποῦ;
θ' ἀντέξουν κι ἀπόψε τά τολμήματα; Ἤ θά χυμήξει τό σκοτάδι;

Πῶς νά μετρήσω;

Καθώς ἡ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς πού σημαδεύει-ἔφηβο [illegible]- τό κορμί
ἡ ἀπουσία σου καρφώθηκε μαχαίρι κατακόρυφο στό χωρόχρονο μου
ἄνοιξε ἀπό παντοῦ ξετρελαμένα στόματα ἡ ἀσχήμια, πού ἐνεδρεύει, νά μέ καταβροχθίσει,
ὁ κυλημένος χρόνος σπαρταρεῖ μ' ἀφόρητα τινάγματα,
ἡ μελλοθάνατη εἶμ' ἐγώ
καί γύρω μου, παντοῦ, καταπτώσεις, κατάστημα, στό χάος, ~~[illegible]~~ στίς πληγές μου
σφυρίζοντας οἱ τροχιές ἀπό τήν ἀθωότητα στό φόνο, ἀπ' τό φόνο στήν τύψη, στό μονόλογο
κι ἀπό κεῖ στόν ἄλλο φόνο.

Νά σοῦ τραγουδήσω;
Νά κι ἡ φωνή μου, πού ἀγαποῦσες, μαχαιρωμένη.
Φύκια τῶν ὀράμων μές στήν ἀγρύπνια τά μαλλιά μου, πού ἀγαποῦσες.
τά χέρια μου πυρωμένα ἀπελπισμένα
κι ὅπου κι ἄν φύγω δέ σέ βρίσκω πιά.

Τετράγωνα κομμάτια σκοταδιοῦ πίσω ἀπ' τά σίδερα
Ἡ ἐμπιστοσύνη προδομένη, προδοσία, μαχαίρι στήν καρδιά
Τό κυλιασμένο φῶς μετά τίς δέκα, οἱ θόρυβοι ἀνεξήγητοι, οἱ ἄνδρες,
Ἡ δίχως νόημα θυσία, ἡ πολιορκία, ἡ ἀπουσία, τό τσιγάρο τοῦ φρουροῦ.

Καί θά μιλῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα.

"Πῶς ἄλλαξε αὐτό τό παιδί", θά λένε οἱ ἄλλοι,
κοιτώντας με μέ τό μοναδικό μάτι τοῦ τουρίστα Κύκλωπα,
ζητώντας μου νά τούς μιλήσω γιά ἥρωες,
κοιμώντας, οἱ ἄλλοι, τίς δαιδαλικές νύχτες πού θά οὐρλιάζει ἀπό παντοῦ ἡ προδοσία
σκεπάζοντας τά τάνκς, τ'ἀεροπλάνα, τό φόβο, τό βῆμα τοῦ φρουροῦ,
τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πού θά οὐρλιάζει ἡ προδοσία ἀπό παντοῦ,
πού θά οὐρλιάζουν τά συντρίμμια τῆς καρδιᾶς μου,
σκορπισμένα, σάν τά παιδιά τῆς Ζηνοβίας, ἀπ'τά πέρατα τῆς γῆς καί τῆς ἀπόγνωσης.

Τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πουθενά.

Γιατί κι ἐσένα θά σ'ἔχω χάσει
στό κινούμενο σκοτάδι
ὅπως κι ἐμένα
ὅπως καί τόν ἀγώνα
πού θἄταν "δύσκολος ἀλλά ὡραῖος""
κι ἦρθε νά γίνει σαπισμένο σταφύλι.

Χωρίς ἐσένα, πῶς;

Σάν τήν πρώτη μοναξιά, πού ἡ γνώση της χαράζει γιά πάντα τό παιδί,
τό σῶμα μου θά ~~διαλυθεῖ~~ διαμελιστεί, τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θ' ἀποσυνδεθοῦν
πάνω σέ τοῦτο τό κρεβάτι τοῦ Προκρούστη, τόν καιρό,
τό σῶμα μου, ἡλιακή κηλίδα, θά ἐκραγεῖ
γράφοντας τ'ὄνομά σου σ'ὅλους τούς οὐρανούς,
τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θά κινήσουν νά μπολιάσουν τούς ἀνθρώπους
μέ τήν ἡλικία τῆς ὀδύνης, μέ τό μαβή καπνό τοῦ δειλινοῦ πίσω ἀπ'τά σίδερα.

μίσους
θά στείλω τά ὄνειρά μου νά ταράξουν τό νοικοκυρεμένον ὕπνο τους
θά στείλω τό ~~[illegible]~~ νά φωλιάσει στίς ἀνύποπτες ~~καρδιές τους~~ ματιές τους
κι ὅταν θἄρθει ἡ ὑπάλληλος γιά καταμέτρηση
"δραπέτευσε", θά ποῦν οἱ ἄλλοι,
παρεξηγώντας τό θάνατό μου.

Καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις,
μόνο ἐσύ θά θυμᾶσαι τά χέρια μου,
τό θολό παράπονο τοῦ σκυλιοῦ ἔξω ἀπό τή φυλακή,
τίς κραυγές τῶν παιδιῶν πάνω στήν ταράτσα,
τήν ἀπόγνωση τοῦ κινέζικου πορτραίτου,
τά ἑλληνικά αἰνίγματα-"τί εἶν' αὐτό πού ἀνεβαίνει μέ τά πόδια καί τό κατεβάζουν
μέ κουβέρτα"-
καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις
πῶς, ποῦ χάθηκε τό κορμί μου,
πού σκόρπισε ἡ ~~τί ἔγινε~~ ἡ φωνή μου, πού ἡ ἀγρύπνια μου,
τί ἤχους ἔχει ὁ φόβος κι ἡ ἀπόγνωση τί πρόσωπα

" Θεέ μου καί τί νά γίνηκαν τοῦ κόσμου οἱ ἀντρειωμένοι;"

Μονάχα ἐσύ θά ξέρεις.

'Εγώ θά μιλῶ τούτη τή γλῶσσα.

Καί θά μείνω μονάχα τούτη τή γλώσσα.

"Πῶς ἄλλαξε αὐτό τό παιδί", θά λένε οἱ ἄλλοι,
κοιτώντας με μέ τό μοναδικό μάτι τοῦ τουρλωτά Κύκλωπα,
ζητώντας μου νά τούς μιλήσω γιά ἥρωες,
κοιμώντας, οἱ ἄλλοι, τίς σαιρσαλικές νύχτες πού θά οὐρλιάζει ἀπό παντοῦ ἡ προδοσία
σκεπάζοντας τά τζάμια, τ'ἀεροπλάνα, τό φόβο, τό βῆμα τοῦ φρουροῦ,
τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πού θά οὐρλιάζει ἡ προδοσία ἀπό παντοῦ,
πού θά οὐρλιάζουν τά συντρίμμια τῆς καρδιᾶς μου,
σκορπισμένα, σάν τά παιδιά τῆς Ζηνοβίας, ἀπ'τά πέρατα τῆς γῆς καί τῆς ἀπόγνωσης.

Τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πουθενά.

Γιατί κι ἐσένα θά σ'ἔχω χάσει
στό κινούμενο σκοτάδι
ὅπως κι ἐμένα
ὅπως καί τόν ἀγώνα
πού ἦταν "δύσκολος ἀλλά ὡραῖος""
κι ἦρθε νά γίνει σαπισμένο σταφύλι.

Χωρίς ἐσένα, πῶς; [illegible]

Σάν τήν πρώτη μοναξιά, πού ἡ γνώση τῆς χαράζει γιά πάντα τό παιδί,
τό σῶμα μου θά ~~[illegible]~~, τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θ' ἀποσυνδεθοῦν
πάνω σέ τοῦτο τό κρεβάτι τοῦ Προκρούστη, τόν καιρό,
τό σῶμα μου, ἡλιακή κηλίδα, θά ἐκραγεῖ
γράφοντας τ'ὄνομά σου σ'ὅλους τούς οὐρανούς,
τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θά κινήσουν νά μοιράσουν τούς ἀνθρώπους
μέ τήν ἡλικία τῆς ὀδύνης, μέ τό μαβί καπνό τοῦ [illegible] πίσω ἀπ'τά σύρμα.

[illegible]
θά στείλω τά ὄνειρά μου νά ταΐζουν τό ναρκωμένο ὕπνο τους
θά στείλω τό αἷμα νά φυλάει τίς ἀνώνυμες ~~καρδιές τους~~ φωτιές τους
κι ὅταν θαρρεῖ ἡ ὑπάλληλος γιά καταμέτρηση
"Ἀφανίστηκε", θά ποῦν οἱ ἄλλοι,
καρεζιλώντας τό θάνατό μου.

Καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις,
μόνο ἐσύ θά θυμᾶσαι τά χέρια μου,
τό θολό κάρβουνο τοῦ σκύλου ἔξω ἀπό τή φυλακή,
τίς κραυγές τῶν παιδιῶν πάνω στήν ταράτσα,
τήν ἀπόγνωση τοῦ κινέζικου πορτραίτου,
τά ἑλληνικά αἰνίγματα—"τί εἶν' αὐτό πού ἀνεβαίνει μέ τά πόδια καί τό κατεβάζουν
μέ κουβέρτα"—

καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις
πῶς, πού χάθηκε τό κορμί μου,
[illegible] ~~τί ἔγινε~~ ἡ φωνή μου, ~~πῶς~~ ἡ ἀγρύπνια μου,
τί ἤχους ἔχει ὁ φόβος κι ἡ ἀπόγνωση τί πρόσωπα

" Θεέ μου καί τί νά γίνηκαν τοῦ κόσμου οἱ ἐντρεπόμενοι;"

Μονάχα ἐσύ θά ξέρεις.

Ἐγώ θά μείνω τούτη τή γλώσσα.

II

Μακριά, πολύ μακριά, ἀκούγεται ἡ ζωή
ψηλά, πολύ ψηλά, λάμπουν τά φῶτα -ἴσως-
τά φῶτα, πού μᾶς ἔκλεψαν, τῆς πολιτείας, πού μᾶς ἔκλεψαν
κι ἡ θύμηση ἀπ'τό τελευταῖο λιόγερμα καί τά βουνά, γύρω, δικά μας.

Μακριά, πολύ μακριά, ὑπάρχεις. Πρέπει νά ὑπάρχεις.
Σά νά μπορῶ ν' ἀφουγκραστῶ τό γέλιο σου, ξανθό, πίσω ἀπ'τούς λεκιασμένους
τοίχους.

Κάποτε πού ὅλα θά μαθευτοῦνε
πού θ'ἀναλυώσει πάλιττό παγωμένο κέντρο τῆς μνήμης
-τώρα παντοῦ "ἡ κατάθεσή μου, νά θυμᾶμαι τί εἶπα στήν κατάθεσή μου"-
καί θά ξανάρθουνε τά χρώματα -ἴσως-
κάποτε πού θ'ἀνοιχτοῦν οἱ πόρτες τῶν τάφων, τῶν σπιτιῶν, τῶν φυλακῶν, τῶν νόμων,
νά λογαριάσουμε τούς νεκρούς μας, νά μοιραστοῦμε τά καινούρια μας τραγούδια,

κάποτε
θά μάθεις κι ἐσύ
τά ὑπόλοιπα
θά θυμηθεῖς καί
ἐσύ
μακριά, πολύ μακριά, εἶσαι ἡ ζωή,
θά εἶσαι,
μακριά,

τότε
ἐγώ δέ θά ὑπάρχω.

III

῾Ο χρόνος παραμορφώθηκε. Τά χρόνια πού ἔρχονται παραμορφώθηκαν.
Ξέρεις πού θά μέ βρεῖς.
᾿Εγώ ὁ φόβος, ἐγώ ὁ θάνατος
ἐγώ ἡ μνήμη ἀνήμερη,
ἐγώ ἡ θύμηση τῆς τρυφεράδας τοῦ χεριοῦ σου
ἐγώ ὁ καημός τῆς χαλασμένης μας ζωῆς
θά πολιορκῶ τό "καίταξε τή δουλειά σου" μέ τήν ἀγωνία μου
θά θρυμματίζω τόν ὕπνο τους μ'ἄσεμνα, φρικιαστικά βεγγαλικά,
σφαῖρες ἀμέτρητες θά πέφτουν στούς ἀδιάφορους διαβάτες
ὥσπου ν'ἀρχίσουν νά σφαδάζουν
ὥσπου ν'ἀρχίσουν ν'ἀναρωτιοῦνται.
᾿Εμένα δέ θά μποροῦν νά μέ σκοτώσουν.

῞Ομως, θαρρῶ, οἱ μόνοι πού-ἴσως-καταλάβουν θἆναι τά παιδιά,
πλούσια ἀπ'τήν κληρονομιά μας
πρώτη φορά
τά παιδιά
σκληρά στή μνήμη,σκληρά σέ μᾶς,
θά διαβάσουν -ἴσως- ἔγκαιρα τ'ἀδέξια μηνύματα τῶν προτελευταίων ναυαγῶν,
διορθώνοντας τά λάθη, σβήνοντας τά ψέματα,
ὀνοματίζοντας σωστά,
χωρίς ρομαντισμούς, τά παιδιά, χωρίς ἀναγραμματισμούς ἡλικίας,
σημαδεμένα ἀπό τήν ἀστραπή τή γνώση τῆς μοναξιᾶς τῆς δύναμης πού σέ μᾶς ἄργησε
τόσο πολύ ναρθεῖ.

Κι ἄν τώρα σέ γυρεύω ἀπελπισμένα στά πελώρια κύματα τῆς ἀγρύπνιας μου
κι ἄν τώρα κάθε πού ἀνασαίνω ~~βγαίνει τ'ὄνομά σου~~, σέ ἐπικαλεῖται
ὅταν θ'ἀρχίσω νά γυρίζω στούς σκοτεινούς δρόμους τοῦ κόσμου,
μέ μόνο μιά φούχτα φεγγαρόπετρες νά μ' ὁδηγοῦν,
τυφλώνοντας τόν κόσμο μέ τίς λάμψεις τοῦ τρελλοῦ γέλιου τῆς καλόγριας πού κρατοῦσε τά κλειδιά,
κουφαίνοντας τόν κόσμο μέ τούς ἦχους τῆς ταράτσας
μέ τίς κραυγ ές αὐτῶν πού βασανίστηκαν κι α'τῶν πού βασανίζουν,
τραντάζοντας τόν κόσμο μέ τή γλῶσσα τούτη τοῦ θανάτου,

ἴσως ἐσύ θἄχεις βρεῖ τό δρόμο στό δικό σου τό λαβύρινθο,
ἴσως ἐσύ τότε θά στέκεσαι, περήφανο δεντρί, στό σταυροδρόμι τοῦ κόσμου,
μ' ὅλους τούς ποταμούς νά φτάνουν μυστικά στίς ρίζες σου,
ἴσως τότε τά παιδιά σου, μαζί μ'ὅλα τά παιδιά,
νά προλάβουν τόν καιρό καί τή ζωή-μιά στιγμή πρίν ἀπ'τό χάος.

Καί πιά δέ θἄχει μείνει τίποτ' ἀπό μένα
οὔτε ἡ τύψη πού ἔμελλε νά γίνω
οὔτε τό ἄγγιγμά μου στό χέρι σου
οὔτε τό πιό δικό μου, ἡ γλῶσσα μου,
μά θἄχω διαλυθεῖ σ'ὅλους τούς ποταμούς τοῦ κόσμου,
θἄχωγγράφει τ' ὄνομά σου σ' ὅλα τά χιόνια τῶν γκρεμῶν
θἄχω διασχίσει τό σκοτάδι, πού φοβόμουνα, ὥς τήν ἄλλη ὄχθη
καί τό κορμί μου -ἴσως- νεκρό, μά πάλι ἀκέριο
θ'ἀναπαύεται
μέ γύρω του τή θύμησή σου καί τή λιόλουστη ζωή.

Γυναικείες Φυλακές Αβέρωφ

1967-68

(2) 8

III

Ὁ χρόνος παραμορφώθηκε. Τά χρόνια πού ἔρχονται παραμορφώθηκαν.
Ἐσεῖς πού θά μέ βρεῖς.
Ἐγώ ὁ φόβος, ἐγώ ὁ θάνατος
ἐγώ ἡ μνήμη ἀνήμερη,
ἐγώ ἡ θύμηση τῆς τρυφεράδας τοῦ χεριοῦ σου
ἐγώ ὁ καημός τῆς χαλασμένης μας ζωῆς
θά πολεμῶ τό "[illegible] τή [illegible] σου" μέ τήν ἀγωνία μου
θά [illegible] τόν ὕπνο τους μ'[illegible], [illegible],
σφαῖρες ἐμπρηστικές θά πέφτουν στούς [illegible]
ὥσπου ν'ἀρχίσουν νά σφαδάζουν
ὥσπου ν'ἀρχίσουν ν'[illegible].
Ἐμένα δέ θά μποροῦν νά μέ σκοτώσουν.

Ὅμως, θαρρῶ, οἱ μόνοι πού-ἴσως-καταλάβουν θἆναι τά παιδιά,
πλούσια ἀπ'τήν κληρονομιά μας
πρώτη φορά
τά παιδιά
σκυφτά στή μνήμη, σκυφτά σέ μᾶς,
θά διαβάσουν -ἴσως- ἔκπληκτα τ'ἀδέξια μηνύματα τῶν προτελευταίων ναυαγῶν,
διορθώνοντας τά λάθη, σβήνοντας τά ψέματα,
ὀνοματίζοντας σωστά,
χωρίς ρομαντισμούς, τά παιδιά, χωρίς [illegible] ἡλικίας,
σπαρμένα ἀπό τήν ἀστραπή τή γνώση τῆς μοναξιᾶς τῆς ὀδύνης πού σέ μᾶς ἄργησε
τόσο πολύ νἄρθει.

Κι ἄν τώρα σέ γυρεύω ἀνακυκλωμένα στά μεγάλα κύματα τῆς ἀγρύπνιας μου
κι ἄν τώρα κάθε πού ἀνασαίνω ~~βγαίνει τ'ὄνομά σου~~, σέ ἐπικαλοῦμαι
ὅταν θ'ἀρχίσω νά γυρίζω στούς σκοτεινούς δρόμους τοῦ κόσμου,
μέ μιά φούχτα [illegible] νά μ' [illegible],
τυραννώντας τόν κόσμο μέ τίς λάμψεις τοῦ τρελλοῦ γέλιου τῆς παγίδας πού κρα-
τοῦσε τά κλειδιά,
μουσκεύοντας τόν κόσμο μέ τούς ἤχους τῆς [illegible]
μέ τίς κραυγές ἐκείνων πού βασανίστηκαν κι αὐτῶν πού βασανίζουν,
τραντάζοντας τόν κόσμο μέ τή γλώσσα τούτη τοῦ θανάτου,

ἴσως ἐσύ θἄχεις βρεῖ τό δρόμο στό σπίτι σου τό λαβύρινθο,
ἴσως ἐσύ τότε θά στέκεσαι, περήφανο κέντρο, στό σταυροδρόμι τοῦ κόσμου,
μ' ὅλους τούς ποταμούς νά φτάνουν [illegible] στίς ρίζες σου,
ἴσως τότε τά παιδιά σου, μαζί μ'ὅλα τά παιδιά,
νά προλάβουν τόν καιρό καί τή ζωή-μιά στιγμή πρίν ἀπ'τό χάος.

Καί πιά δέ θἄχει μείνει τίποτ' ἀπό μένα
οὔτε ἡ τόλμη πού ἔπειγε νά γελῶ
οὔτε τό ἄγγιγμά μου στό χέρι σου
οὔτε τό πιό δικό μου, ἡ γλώσσα μου,
μά θἄχω διαλυθεῖ σ'ὅλους τούς ποταμούς τοῦ κόσμου,
[illegible] τ' ὄνομά σου σ' ὅλα τά χρόνια τῶν [illegible]
θἄχω διαλύσει τό σκοτάδι, πού φοβόμουνα, ὡς τήν ἄλλη ὄχθη
καί τό κορμί μου -ἴσως- νεκρό, μά πιά λεύτερο
θ'ἀναπαύεται
μέ γύρω του τή θύμησή σου καί τή λιγόστευτη ζωή.

1967-68

ΠΟΙΗΣΗ: ΜΑΡΙΝΑ

ΜΟΥΣΙΚΗ: 9 (1

I

Καθώς τό παιδί πού σημαδεύεται άπ'τήμ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς,
ὁ καιρός κι ἡ ἀπαντοχή θά κάνουνε συντρίμμια τήν καρδιά μου
καί θἄχω χάσει γιά πάντα τούς δρόμους, τούς δρόμους μου, σά θά μ'ἀνοίξουνε νά
βγῶ ἀπό δῶ.

—

Θά γυρίζω γυρεύοντάς σε παντοῦ, στά ἰσοπεδωμένα τοπία, στά κομματάκια ἐκείνου
τοῦ καθρέφτη, στίς σπα-
ταλημένες ματιές,
νά βρῶ ξανά τό πρόσωπό σου, τήν καρδιά μου
γυρεύοντας
καί θά μιλῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα πού ἦταν κάποτε δική μας
πού ἦταν κάποτε τό μόνο δικό μας πού μᾶς εἶχε ἀπομείνει
μέσα στούς ἴσκιους τῶν νεκρῶν
χρωμάτων τῶν νεκρῶν
εἰκόνων
ὅταν οἱ νύχτες μας ἦταν ἁπλά ἐπεισόδια τῆς μεγάλης
νύχτας πού ἄρχισε πρίν-πόσον καιρό;

—

Πῶς νά μετρήσω τόν καιρό ἐδῶ μέσα, τίς σεληνιακές του διαλείψεις, τ'ἀστρικά του
πηδήματα,
πῶς νά μετρήσω τήν πορεία μου, τεθλασμένη, τήν ἀπρόβλεπτη τροχιά τῆς ἀπουσίας σου,
μέσα σέ τοῦτο τό ἀμείλικτο διαστημόπλοιο
μές στήν καρδιά τῆς πόλης πού ἦταν κάποτε δική μου
καί τώρα τήν ἐξουσιάζουνε τά τάνκς;

'Εφτάπυλο τό χάος, στεγανό, πολιορκημένο μέσα κι ἔξω ἀπό τό φόβο μέ τά χίλια πρόσωπα,
Οἱ κραυγές τῶν ἀνιάτων κοπάζουν κάθε βράδυ στίς πεντέμισυ,
Οἱ σειρῆνες λεηλατοῦν κάθε βράδυ τή σιωπή
Οἱ κοιμισμένοι κάθε βράδυ ἀνεξιχνίαστοι νεκροί,
Καί πάλι, πάντα ποῦ εἶναι τά χέρια σου; ἡ φωνή σου ποῦ;
Θ' ἀντέξουν κι ἀπόψε τά τοιχώματα; Ἤ θά χυμήξει τό σκοτάδι;

Πῶς νά μετρήσω;

Καθώς ἡ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς πού σημαδεύει-ἔφηβο κιόλας- τό παιδί
ἡ ἀπουσία σου καρφώθηκε μαχαίρι κατακόρυφο στό χωροχρόνο μου
ἄνοιξε ἀπό παντοῦ ξετρελλαμένα στόματα ἡ ἀσχήμια, πού ἐνεδρεύει, νά μέ καταβροχθίσει,
ὁ πληγωμένος χρόνος σπαρταράει μ'ἀφύσικα τινάγματα,
ἡ μελλοθάνατη εἶμ'ἐγώ
καί γύρω μου, παντοῦ, καταμεσίς, κατάστηθα, στό χάος, ~~στήν καρδιά μου,~~ στις πληγές μου,
αἱμόσυρτες οἱ τροχιές ἀπό τήν ἀθωότητα στό φόνο, ἀπ'τό φόνο στήν τύφη, στό μοιρολόϊ
κι ἀπό κεῖ στόν ἄλλο φόνο.

Νά σοῦ τραγουδήσω;
Μά κι ἡ φωνή μου, πού ἀγαποῦσες, μαχαιρωμένη.
Φύκια τῶν οὐρανῶν μές στήν ἀγρύπνια τά μαλλιά μου, πού ἀγαποῦσες,
τά χέρια μου πλοκάμια ἀπελπισμένα
κι ὅπου κι ἄν ψάξω δέ σέ βρίσκω πιά.

Τετράγωνα κομμάτια σκοταδιοῦ πίσω ἀπ'τά σίδερα
'Η Ρωμιοσύνη προδομένη, προδοσία, μαχαίρι στήν καρδιά
Τό πληγιασμένο φῶς μετά τίς δέκα, οἱ θόρυβοι ἀνεξήγητοι, οἱ ἀνάσες,
'Η δίχως νόημα θυσία, ἡ πολιορκία, ἡ ἀπουσία, τό τσιγάρο τοῦ φρουροῦ.

ΜΟΥΣΙΚΗ: (1) ΠΟΙΗΣΗ: ΜΑΡΙΝΑ

I

Καθώς τό καιρό πού σημαδεύεται ἀπ' τήν πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς,
ὁ καιρός κι ἡ ἀπαντοχή θά κάνουνε συντρίμμια τήν καρδιά μου
καί θἄχω χάσει γιά πάντα τούς δρόμους, τούς δρόμους μου, σά θά μ'ἀνοίξουνε νά
βγῶ ἀπό δῶ.

-"-

θά γυρίζω γυρεύοντάς σε παντοῦ, στά ἰσοπεδωμένα τοπία, στά κομματάκια ἐκείνου
τοῦ καθρέφτη, στίς σπα-
ταλημένες ματιές,

νά βρῶ ξανά τό πρόσωπό σου, τήν καρδιά μου
γυρεύοντας
καί θά πιῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα πού ἦταν κάποτε δική μας
πού ἦταν κάποτε τό μόνο δικό μας πού μᾶς εἶχε ἀπομείνει
μέσα στούς ἴσκιους τῶν νεκρῶν
χρωμάτων τῶν νεκρῶν
εἰκόνων
ὅταν οἱ νύχτες μᾶς ἦταν ἁπλά ἐπεισόδια τῆς μεγάλης
νύχτας πού ἄρχισε πρίν-πόσον καιρό;

—

Πῶς νά μετρήσω τόν καιρό ἐδῶ μέσα, τίς σεληνιακές του διαλείψεις, τ'ἀστρικά του
πηδήματα,
πῶς νά μετρήσω τήν πορεία μου, τεθλασμένη, τήν ἀπρόβλεπτη τροχιά τῆς ἀπουσίας σου,
μέσα σέ τοῦτο τό ἀμείλικτο διαστημόπλοιο
μές στήν καρδιά τῆς πόλης πού ἦταν κάποτε δική μου
καί τώρα τήν ἐξουσιάζουνε τά τάνκς;

'Εφτάπυλο τό χάος, στεγανό, πολιορκημένο μέσα κι ἔξω ἀπό τό φόβο μέ τά χίλια πρόσωπα,
Οἱ κραυγές τῶν ἀνέστιων κοπάζουν κάθε βράδυ στίς πεντέμισυ,
Οἱ σειρῆνες λεηλατοῦν κάθε βράδυ τή σιωπή
Οἱ κοιμισμένοι κάθε βράδυ ἀνεξιχνίαστοι νεκροί,
Καί πάλι, πάντα ποῦ εἶναι τά χέρια σου; ἡ φωνή σου ποῦ;
Θ' ἀντέξουν κι ἀπόψε τά τοιχώματα; Ἡ θά χυμήξει τό σκοτάδι;

Πῶς νά μετρήσω;

Καθώς ἡ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς πού σημαδεύει-ἔφηβο κόρας- τό καιρό
ἡ ἀπουσία σου καθρέφτηκε μαχαίρι κατακόρυφο στό χωροχρόνο μου
ἄνοιξε ἀπό παντοῦ ξετρελαμένα στόματα ἡ ἀσχήμια, πού ἐνεδρεύει, νά μέ καταβροχθίσει,
ὁ πληγωμένος χρόνος σπαρταράει μ'ἄφωνα τινάγματα,
ἡ μελλοθάνατη εἶμ'ἐγώ
καί γύρω μου, παντοῦ, κατακλεῖς, κατάστηθα, στό χάος, ~~στήν καρδιά μου~~, στίς πληγές μου,
αἱμόφυρτες οἱ τροχιές ἀπό τήν ἀθωότητα στό φόνο, ἀπ'τό φόνο στήν τέφρα, στό μοιρολόϊ
κι ἀπό κεῖ στόν ἄλλο φόνο.

Νά σοῦ τραγουδήσω;
Νά κι ἡ φωνή μου, πού ἀγαποῦσες, μαχαιρωμένη.
Φύκια τῶν οὐρανῶν μές στήν ἀγρύπνια τά μαλλιά μου, πού ἀγαποῦσες,
τά χέρια μου πλοκάμια ἀπελπισμένα
κι ὅπου κι ἄν ψάξω δέ σέ βρίσκω πιά.

Τετράγωνα κομμάτια σκοταδιοῦ πίσω ἀπ' τά σίδερα
'Η Εὐφροσύνη προδομένη, προδοσία, μαχαίρι στήν καρδιά
Τό πολιτισμένο φῶς μετά τίς δέκα, οἱ θόρυβοι ἀνεξήγητοι, οἱ ἀνάσες,
'Η δίχως νόημα θυσία, ἡ πολιορκία, ἡ ἀπουσία, τό τσιγάρο τοῦ φρουροῦ.

Καί θά μιλῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα.

"Πῶς ἄλλαξε αὐτό τό παιδί", θά λένε οἱ ἄλλοι,
κοιτῶντας με μέ τό μοναδικό μάτι τοῦ τουρίστα Κύκλωπα,
ζητώντας μου νά τούς μιλήσω γιά ἥρωες,
κοιμῶντας, οἱ ἄλλοι, τίς δαιδαλικές νύχτες πού θά οὐρλιάζει ἀπό παντοῦ ἡ προδοσία
σκεπάζοντας τά τάνκς,τ'ἀεροπλάνα, τό φόβο, τό βῆμα τοῦ φρουροῦ,
τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πού θά οὐρλιάζει ἡ προδοσία ἀπό παντοῦ,
πού θά οὐρλιάζουν τά συντρίμμια τῆς καρδιᾶς μου,
σκορπισμένα, σάν τά παιδιά τῆς Ζηνοβίας, ἀπ'τά πέρατα τῆς γῆς καί τῆς ἀπόγνωσης.

Τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πουθενά.

Γιατί κι ἐσένα θά σ'ἔχω χάσει
στό κινούμενο σκοτάδι
ὅπως κι ἐμένα
ὅπως καί τόν ἀγώνα
πού θἆταν "δύσκολος ἀλλά ὡραῖος""
κι ἦρθε νά γίνει σαπισμένο σταφύλι.

Χωρίς ἐσένα, πῶς;

Σάν τήν πρώτη μοναξιά, πού ἡ γνώση της χαράζει γιά πάντα τό παιδί,
τό σῶμα μου θά ~~διαλυθεῖ,~~ διαμελιστεῖ τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θ' ἀποσυνδεθοῦν
πάνω σέ τοῦτο τό κρεβάτι τοῦ Προκρούστη, τόν καιρό,
τό σῶμα μου, ἡλιακή κηλίδα, θά ἐκραγεῖ
γράφοντας τ'ὄνομά σου σ'ὅλους τούς οὐρανούς,
τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θά κινήσουν νά μπολιάσουν τούς ἀνθρώπους
μέ τήν ἡλικία τῆς ὀδύνης, μέ τό μαβή καπνό τοῦ δειλινοῦ πίσω ἀπ'τά σίδερα.

Θά στείλω τά ὄνειρά μου νά ταράξουν τό νοικοκυρεμένον ὕπνο τους
θά στείλω τό ~~φόβο~~ λίσσυς νά φωλιάσει στίς ἀνύποπτες ~~καρδιές τους~~ ματιές τους
κι ὅταν θαρθεῖ ἡ ὑπάλληλος γιά καταμέτρηση
"δραπέτευσε", θά ποῦν οἱ ἄλλοι,
παρεξηγώντας τό θάνατό μου.

Καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις,
μόνο ἐσύ θά θυμᾶσαι τά χέρια μου,
τό θολό καράπονο τοῦ σκυλιοῦ ἔξω ἀπό τή φυλακή,
τίς κραυγές τῶν παιδιῶν πάνω στήν ταράτσα,
τήν ἀπόγνωση τοῦ κινέζικου πορτραίταυ,
τά ἑλληνικά αἰνίγματα-"τί εἶν' αὐτό πού ἀνεβαίνει μέ τά πόδια καί τό κατεβάζουν
μέ κουβέρτα"-

καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις
πῶς, ποῦ χάθηκε τό κορμί μου,
πού σκόρπισε ~~τί ἔγινε~~ ἡ φωνή μου, πού ἡ ἀγρύπνια μου,
τί ἤχους ἔχει ὁ φόβος κι ἡ ἀπόγνωση τί πρόσωπα

" Θεέ μου καί τί νά γίνηκαν τοῦ κόσμου οἱ ἀντρειωμένοι;"

Μονάχα ἐσύ θά ξέρεις.

'Εγώ θά μιλῶ τούτη τή γλῶσσα.

Καί θά μιλῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα.

"Πῶς ἄλλαξε αὐτό τό παιδί", θά λένε οἱ ἄλλοι,
κοιτῶντας με μέ τό μοναδικό μάτι τοῦ τουρίστα Κύκλωπα,
ζητῶντας μου νά τούς μιλήσω γιά ἥρωες,
κοιμῶντας, οἱ ἄλλοι, τίς δαιδαλικές νύχτες πού θά σφυρίζει ἀπό παντοῦ ἡ προδοσία
σκεπάζοντας τά τζάμια, τ'ἀεροπλάνα, τό φόβο, τό βῆμα τοῦ φρουροῦ,
τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πού θά σφυρίζει ἡ προδοσία ἀπό παντοῦ,
πού θά σφυρίζουν τά συνθήματα τῆς καρδιᾶς μου,
σκορπισμένα, σάν τά καρφιά τῆς Σταύρωσης, ἀπ'τά πέρατα τῆς γῆς καί τῆς ἀπόγνωσης.

Τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, κουβεντιά.

Γιατί κι ἐσένα θά σ'ἔχω χάσει
στό κινούμενο σκοτάδι
ὅπως κι ἐμένα
ὅπως καί τόν ἀγῶνα
πού θἆταν "δύσκολος ἀλλά ὡραῖος""
κι ἦρθε νά γίνει σαπισμένο σταφύλι.

Χωρίς ἐσένα, πῶς;

Σάν τήν πρώτη μοναξιά, πού ἡ γνώση τῆς χαράζει γιά πάντα τό παιδί,
τό σῶμα μου θά ~~ξεκολλήσει~~ τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θ' ἀποσυνδεθοῦν
πάνω σέ τοῦτο τό κρεββάτι τοῦ Προκρούστη, τόν καιρό,
τό σῶμα μου, ἠλεκτρική κηλίδα, θά ἐκραγεῖ
γράφοντας τ'ὄνομά σου σ'ὅλους τούς οὐρανούς,
τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θά κινήσουν νά μπολιάσουν τούς ἀνθρώπους
μέ τήν ἠλικία τῆς ὀδύνης, μέ τό μαβί καπνό τοῦ σελινοῦ πίσω ἀπ'τά σίδερα.

θά στείλω τά ἄστρα μου νά ταράζουν τό νοικοκυρεμένο ὕπνο τους
θά στείλω τό ~~φόβο~~ νά φωλιάσει στίς ἀνήσυχες ~~πόρτες~~ τους [ματιές τους]
κι ὅταν φανεῖ ἡ ὁμίχλη γιά καταφύγιο
"Προδότευσε", θά ποῦν οἱ ἄλλοι,
παρεξηγῶντας τό θάνατό μου.

Καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις,
μόνο ἐσύ θά θυμᾶσαι τά χέρια μου,
τό θολό παράπονο τοῦ σκύλου ἔξω ἀπό τή φυλακή,
τίς κραυγές τῶν παιδιῶν πάνω στήν ταράτσα,
τήν ἀπόγνωση τοῦ κινέζικου πορτραίτου,
τά ἐλληνικά αἰνίγματα-"τί εἶν' αὐτό πού ἀνεβαίνει μέ τά πόδια καί τό κατεβάζουν
μέ κουβέρτα"-

καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις
πῶς πού χάθηκε τό κορμί μου,
~~σά γίνει~~ ἡ φωνή μου ~~ποῦ~~ ἡ ἀγρύπνια μου,
τί ἦχους ἔχει ὁ φόβος κι ἡ ἀπόγνωση τί πρόσωπα

" Θεέ μου καί τί νά γίνηκαν τοῦ κόσμου οἱ ἐντρεπόμενοι;"

Μονάχα ἐσύ θά ξέρεις.

Ἐγώ θά μιλῶ τούτη τή γλῶσσα.

II

Μακριά, πολύ μακριά, ἀκούγεται ἡ ζωή
ψηλά, πολύ ψηλά, λάμπουν τά φῶτα -ἴσως-
τά φῶτα, πού μᾶς ἔκλεψαν, τῆς πολιτείας, πού μᾶς ἔκλεψαν
κι ἡ θύμηση ἀπ'τό τελευταῖο λιόγερμα καί τά βουνά, γύρω, δικά μας.

Μακριά, πολύ μακριά, ὑπάρχεις. Πρέπει νά ὑπάρχεις.
Σά νά μπορῶ ν' ἀφουγκραστῶ τό γέλιο σου, ξανθό, πίσω ἀπ'τούς λεκιασμένους
τοίχους.

Κάποτε πού ὅλα θά μαθευτοῦνε
πού θ'ἀναλυώσει πάλι τό παγωμένο κέντρο τῆς μνήμης
-τώρα παντοῦ "ἡ κατάθεσή μου,νά θυμᾶμαι τί εἶπα στήν κατάθεσή μου"-
καί θά ξανάρθουνε τά χρώματα -ἴσως-
κάποτε πού θ'ἀνοιχτοῦν οἱ πόρτες τῶν τάφων, τῶν σπιτιῶν, τῶν φυλακῶν, τῶν νόμων,
νά λογαριάσουμε τούς νεκρούς μας, νά μοιραστοῦμε τά καινούρια μας τραγούδια,

κάποτε
θά μάθεις κι ἐσύ
τά ὑπόλοιπα
θά θυμηθεῖς καί
ἐσύ
μακριά, πολύ μακριά, εἶσαι ἡ ζωή,
θά εἶσαι,
μακριά,

τότε
ἐγώ δέ θά ὑπάρχω.

'Ο χρόνος παραμορφώθηκε. Τά χρόνια πού ἔρχονται παραμορφώθηκαν.
Ξέρεις ποῦ θά μέ βρεῖς.
'Εγώ ὁ φόβος, ἐγώ ὁθθάνατος
ἐγώ ἡ μνήμη ἀνήμερη,
ἐγώ ἡ θύμηση τῆς τρυφεράδας τοῦ χεριοῦ σου
ἐγώ ὁ καημός τῆς χαλασμένης μας ζωῆς
θά πολιορκῶ τό "καίταζε τή δουλειά σου" μέ τήν ἀγωνία μου
θά θρυμματίζω τόν ὕπνο τους μ'ἄσεμνα, φρικιαστικά βεγγαλικά,
σφαῖρες ἀμέτρητες θά πέφτουν στούς ἀδιάφορους διαβάτες
ὥσπου ν'ἀρχίσουν νά σφαδάζουν
ὥσπου ν'ἀρχίσουν ν'ἀναρωτιοῦνται.
'Εμένα δέ θά μποροῦν νά μέ σκοτώσουν.

"Ομως, θαρρῶ, οἱ μόνοι πού-ἴσως-καταλάβουν θἆναι τά παιδιά,
πλούσια ἀπ'τήν κληρονομιά μας
πρώτη φορά
τά παιδιά
σκληρά στή μνήμη, σκληρά σέ μᾶς,
θά διαβάσουν -ἴσως- ἔγκαιρα τ'ἀδέξια μηνύματα τῶν προτελευταίων ναυαγῶν,
διορθώνοντας τά λάθη, σβήνοντας τά ψέματα,
ὀνοματίζοντας σωστά,
χωρίς ρομαντισμούς, τά παιδιά, χωρίς ἀναγραμματισμούς ἡλικίας,
σημαδεμένα ἀπό τήν ἀστραπή τή γνώση τῆς μοναξιᾶς τῆς δύναμης πού σέ μᾶς ἄργησε
τόσο πολύ ναρθεῖ.

Κι ἄν τώρα σέ γυρεύω ἀπελπισμένα στά πελώρια κύματα τῆς ἀγρύπνιας μου
κι ἄν τώρα κάθε πού ἀνασαίνω ~~βγαίνει τ'ὄνομά σου,~~ σέ ἐπικαλιέμαι
ὅταν θ'ἀρχίσω νά γυρίζω στούς σκοτεινούς δρόμους τοῦ κόσμου,
μέ μόνο μιά φούχτα φεγγαρόπετρες νά μ' ὁδηγοῦν,
τυφλώνοντας τόν κόσμο μέ τίς λάμψεις τοῦ τρελλοῦ γέλιου τῆς καλόγριας πού κρα-
τοῦσε τά κλειδιά,
κουφαίνοντας τόν κόσμο μέ τούς ἤχους τῆς ταράτσας
μέ τίς κραυγ ές αὐτῶν πού βασανίστηκαν κι α'τῶν πού βασανίζουν,
τραντάζοντας τόν κόσμο μέ τή γλῶσσα τούτη τοῦ θανάτου,

ἴσως ἐσύ θἆχεις βρεῖ τό δρόμο στό δικό σου τό λαβύρινθο,
ἴσως ἐσύ τότε θά στέκεσαι, περήφανο δεντρί, στό σταυροδρόμι τοῦ κόσμου,
μ' ὅλους τούς ποταμούς νά φτάνουν μυστικά στίς ρίζες σου,
ἴσως τότε τά παιδιά σου, μαζί μ'ὅλα τά παιδιά,
νά προλάβουν τόν καιρό καί τή ζωή-μιά στιγμή πρίν ἀπ'τό χάος.

Καί πιά δέ θἆχει μείνει τίποτ' ἀπό μένα
οὔτε ἡ τύψη πού ἔμελλε νά γίνω
οὔτε τό ἄγγιγμά μου στό χέρι σου
οὔτε τό πιό δικό μου, ἡ γλῶσσα μου,
μά θἆχω διαχυθεῖ σ'ὅλους τούς ποταμούς τοῦ κόσμου,
θἆχωγγράψει τ' ὄνομά σου σ' ὅλα τά χιόνια τῶν γκρεμῶν
θἆχω διασχίσει τό σκοτάδι, πού φοβόμουνα, ὥς τήν ἄλλη ὄχθη
καί τό κορμί μου -ἴσως- νεκρό, μά πάλι ἀκέριο
θ'ἀναπαύεται
μέ γύρω του τή θύμησή σου καί τή λιόλουστη ζωή.

Γυναικείες
Φυλακές
'Αβέρωφ

1967-68

12

'Ο χρόνος παραμορφώθηκε. Τά χρόνια πού ἔρχονται παραμορφώθηκαν.
Ξέρεις πού θά μέ βρεῖς.
'Εγώ ὁ φόβος, ἐγώ ὁ θάνατος
ἐγώ ἡ πνιγμένη ἀνάμνηση,
ἐγώ ἡ θύμηση τῆς τρυφεράδας τοῦ χεριοῦ σου
ἐγώ ὁ καημός τῆς χαλασμένης μας ζωῆς
θά πολιορκῶ τό "κοίταζε τή δουλειά σου" μέ τήν ἀγωνία μου
θά θρυμματίζω τόν ὕπνο τους μ'ἄσεμνα, φρικιαστικά βεγγαλικά,
σφαῖρες ἠλεκτρισμένες θά πέφτουν στούς ἀδιάφορους διαβάτες
ὥσπου ν'ἀρχίσουν ν'ἀναρωτιοῦνται.
ὥσπου ν'ἀρχίσουν νά σφαδάζουν
'Εμένα δέ θά μποροῦν νά μέ σκοτώσουν.

"Ομως, θαρρῶ, οἱ μόνοι πού-ἴσως-καταλάβουν θἆναι τά παιδιά,
πλάσματα ἀπ'τήν κληρονομιά μας
πρώτη φορά
τά παιδιά
σκληρά στή μνήμη,σκληρά σέ μᾶς,
θά διαβάσουν -ἴσως- ἔγκαιρα τ'ἀόρατα μηνύματα τῶν προτελευταίων ναυαγῶν,
διορθώνοντας τά λάθη, σβήνοντας τά ψέματα,
ὀνομαστίζοντας σωστά,
χωρίς ρομαντισμούς, τά παιδιά, χωρίς ἀναγραμματισμούς ἡλικίας,
σημαδεμένα ἀπό τήν ἀστραπή τή λάμψη τῆς μοναξιᾶς τῆς δύναμης πού σέ μᾶς ἔμοιασε
τόσο πολύ νωρίς.

Κι ἄν τώρα σέ γυρεύω ἀπελπισμένα στά πελώρια κύματα τῆς ἀγρύπνιας μου
κι ἄν τώρα κάθε πού ἀνασαίνω ~~φτάνει τ'ὄνομά σου~~, σέ ἐπικαλοῦμαι
ὅταν θ'ἀρχίσω νά γυρίζω στούς σκοτεινούς δρόμους τοῦ κόσμου,
μέ μόνο μιά φούχτα φεγγαρόπετρες νά μ' ὁδηγοῦν,
τυφλώνοντας τόν κόσμο μέ τίς λάμψεις τοῦ τρελλοῦ γέλιου τῆς καλόγριας πού κρα-
τοῦσε τά πλεκτά,
κουφαίνοντας τόν κόσμο μέ τούς ἤχους τῆς ταραχῆς
μέ τίς κραυγές αὐτῶν πού βασανίστηκαν κι αὐτῶν πού βασανίζουν,
τραντάζοντας τόν κόσμο μέ τή γλώσσα τούτη τοῦ θανάτου,

ἴσως ἐσύ θἄχεις βρεῖ τό δρόμο στό σπίτι σου τό λαβύρινθο,
ἴσως ἐσύ τότε θά στέκεσαι, περήφανο σεντρί, στό σταυροδρόμι τοῦ κόσμου,
μ' ὅλους τούς ποταμούς νά φτάνουν μυστικά στίς ρίζες σου,
ἴσως τότε τά παιδιά σου, μαζί μ'ὅλα τά παιδιά,
νά προλάβουν τόν καιρό καί τή ζωή-μιά στιγμή πρίν ἀπ'τό χάος.

Καί πιά δέ θἄχει μείνει τίποτ' ἀπό μένα
οὔτε ἡ τύψη πού ἔμελλε νά γίνω
οὔτε τό ἄγγιγμά μου στό χέρι σου
οὔτε τό πιό δικό μου, ἡ γλώσσα μου,
μά θἄχω διαλύσει σ'ὅλους τούς ποταμούς τοῦ κόσμου,
θἄχω ψιθυρίσει τ' ὄνομά σου σ' ὅλα τά χρόνια τῶν γκρεμῶν
θἄχω διαλύσει τό σκοτάδι, πού φοβόμουνα, ὡς τήν ἄλλη ὄχθη
καί τό κορμί μου -ἴσως- νεκρό, μέ κάτι ἀκόμα
θ'ἀνασαίνει
μέ γύρω του τή θύμησή σου καί τή λιγοστή ζωή.

Γυναικεία Φωνές
'Απόστροφ

1967-68

I

Καθώς τό παιδί πού σημαδεύεται άπ'τήμ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς,
ό καιρός κι ή ἀπαντοχή θά κάνουνε συντρίμμια τήν καρδιά μου
καί θἄχω χάσει γιά πάντα τούς δρόμους, τούς δρόμους μου, σά θά μ'ἀνοίξουνε νά
βγῶ ἀπό δῶ.

-"-

Θά γυρίζω γυρεύοντάς σε παντοῦ, στά ἰσοπεδωμένα τοπία, στά κομματάκια ἐκείνου
τοῦ καθρέφτη, στίς σπα-
ταλημένες ματιές,

νά βρῶ ξανά τό πρόσωπό σου, τήν καρδιά μου
γυρεύοντας
καί θά μιλῶ μονάχα ταύτη τή γλῶσσα πού ἦταν κάποτε δική μας
πού ἦταν κάποτε τό μόνο δικό μας πού μᾶς εἶχε ἀπομείνει
μέσα στούς ἴσκιους τῶν νεκρῶν
χρωμάτων τῶν νεκρῶν
εἰκόνων
ὅταν οἱ νύχτες μας ἦταν ἁπλά ἐπεισόδια τῆς μεγάλης
νύχτας πού ἄρχισε πρίν-πόσον καιρό;

Πῶς νά μετρήσω τόν καιρό ἐδῶ μέσα, τίς σεληνιακές του διαλείψεις, τ'άστρικά του
πηδήματα,
πῶς νά μετρήσω τήν πορεία μου, τεθλασμένη, τήν ἀπρόβλεπτη τροχιά τῆς ἀπουσίας σου,
μέσα σέ τοῦτο τό ἀμείλικτο διαστημόπλοιο
μές στήν καρδιά τῆς πόλης πού ἦταν κάποτε δική μου
καί τώρα τήν ἐξουσιάζουνε τά τάνκς;

'Εφτάπυλο τό χάος, στεγανό, πολιορκημένο μέσα κι ἔξω ἀπό τό φόβο μέ τά χίλια πρόσωπα,
Οἱ κραυγές τῶν ἀνιάτων κοπάζουν κάθε βράδυ στίς πεντέμισυ,
Οἱ σειρῆνες λεηλατοῦν κάθε βράδυ τή σιωπή
Οἱ κοιμισμένοι κάθε βράδυ ἀνεξιχνίαστοι νεκροί,
Καί πάλι, πάντα ποῦ εἶναι τά χέρια σου; ἡ φωνή σου ποῦ;
Θ' ἀντέξουν κι ἀπόψε τά τοιχώματα; Ἤ θά χυμήξει τό σκοτάδι;

Πῶς νά μετρήσω;

Καθώς ἡ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς πού σημαδεύει-ἔφηβο κιόλας- τό παιδί
ἡ ἀπουσία σου καρφώθηκε μαχαίρι κατακόρυφο στό χωροχρόνο μου
ἄνοιξε ἀπό παντοῦ ξετρελλαμένα στόματα ἡ ἀσχήμια, πού ἐνεδρεύει, νά μέ καταβροχθίσει,
ό πληγωμένος χρόνος σπαρταράει μ'ἀφύσικα τινάγματα,
ἡ μελλοθάνατη εἶμ'ἐγώ
καί γύρω μου, παντοῦ, καταμεσίς, κατάστηθα, στό χάος, ~~τήν καρδιά μου,~~ στίς πληγές μου,
αἱμόσυρτες οἱ τροχιές ἀπό τήν ἀθωότητα στό φόνο, ἀπ'τό φόνο στήν τύψη, στό μοιρολόι
κι ἀπό κεῖ στόν ἄλλο φόνο.

Νά σοῦ τραγουδήσω;
Μά κι ἡ φωνή μου, πού ἀγαποῦσες, μαχαιρωμένη.
Φύκια τῶν οὐρανῶν μές στήν ἀγρύπνια τά μαλλιά μου, πού ἀγαποῦσες,
τά χέρια μου πλοκάμια ἀπελπισμένα
κι ὅπου κι ἄν ψάξω δέ σέ βρίσκω πιά.

Τετράγωνα κομμάτια σκοταδιοῦ πίσω ἀπ'τά σίδερα
'Η Ρωμιοσύνη προδομένη, προδοσία, μαχαίρι στήν καρδιά
Τό πληγιασμένο φῶς μετά τίς δέκα, οἱ θόρυβοι ἀνεξήγητοι, οἱ ἀνάσες,
'Η δίχως νόημα θυσία, ἡ πολιορκία, ἡ ἀπουσία, τό τσιγάρο τοῦ φρουροῦ.

I

Καθώς τό παιδί πού σημαδεύεται ἀπ' τήν πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς,
ὁ καιρός κι ἡ ἀπαντοχή θά κάνουνε συντρίμμια τήν καρδιά μου
καί θἄχω χάσει γιά πάντα τούς ὅρμους, τούς ὅρμους μου, σά θά μ' ἀνοίξουνε νά
βγῶ ἀπό δῶ.

—"—

θά γυρίζω γυρεύοντάς σε παντοῦ, στά ἰσοπεδωμένα τοπία, στά κομματάκια ἐκείνου
τοῦ καθρέφτη, στίς σπα-
ταλημένες ματιές,

νά βρῶ ξανά τό πρόσωπό σου, τήν καρδιά μου
γυρεύοντας
καί θά μιλῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα πού ἦταν κάποτε δική μας
πού ἦταν κάποτε τό μόνο σπίτι μας πού μᾶς εἶχε ἀπομείνει
μέσα στούς ἴσκιους τῶν νεκρῶν
χρωμάτων τῶν νεκρῶν
εἰκόνων
ὅταν οἱ νύχτες μας ἦταν ἀνάλα ἐπισφόρα τῆς μεγάλης
νύχτας πού ἄρχισε πρίν-πόσον καιρό;

Πῶς νά μετρήσω τόν καιρό ἐδῶ μέσα, τίς σεληνιακές τοῦ διαλείψεις, τ' ἀστρικά τοῦ
πηδήματα,
πῶς νά μετρήσω τήν πορεία μου, τεθλασμένη, τήν ἀπρόβλεπτη τροχιά τῆς ἀπουσίας σου,
μέσα σέ τοῦτο τό ἀμείλικτο [illegible]
μές στήν καρδιά τῆς πόλης πού ἦταν κάποτε δική μου
καί τώρα τήν ἐξουσιάζουνε τά τανκς;

'Εφτάπυλο τό χάος, στεγανό, πολιορκημένο μέσα κι ἔξω ἀπό τό φόβο μέ τά χίλια πρόσωπα.
Οἱ κραυγές τῶν ἀνιάτων κομματιάζουν κάθε βράδυ στίς πεντέμισυ,
Οἱ σειρῆνες λεηλατοῦν κάθε βράδυ τή σιωπή
Οἱ κοιμισμένοι κάθε βράδυ ἀνεξιχνίαστοι νεκροί,
Καί πάλι, πάντα πού εἶναι τά χέρια σου; ἡ φωνή σου πού;
Θ' ἀντέξουν κι ἀπόψε τά τοιχώματα; Ἤ θά χυμήξει τό σκοτάδι;

Πῶς νά μετρήσω;

Καθώς ἡ πρώτη γνώση τῆς μοναξιᾶς πού σημαδεύει-ἔφηβο κιόλας- τό παιδί
ἡ ἀπουσία σου καρφώθηκε μαχαίρι κατακόρυφο στό χιμοχρόνο μου
ἄνοιξε ἀπό παντοῦ ξετρελλαμένα στόματα ἡ ἀσχήμια, πού ἐνεδρεύει, νά μέ καταβροχθίσει,
ὁ κυλιόμενος χρόνος σπαράζει μ' ἀφόρητα τινάγματα,
ἡ μελλοθάνατη εἶμ' ἐγώ
καί γύρω μου, παντοῦ, κατακλυσμοί, κατάστημα, στό χάος, ~~στήν καρδιά μου~~ στίς πληγές μου
αἱμόφυρτες οἱ τροχιές ἀπό τήν ἀσφάλεια στό φόνο, ἀπ' τό φόνο στήν ταφή, στό μοιρολόγι
κι ἀπό κεῖ στόν ἄλλο φόνο.

Νά σοῦ τραγουδήσω;
Νά κι ἡ φωνή μου, ~~πού~~ ἀγαπούσες, μαχαιρωμένη.
Φῶτα τῶν οὐρανῶν μές στήν ἀγρύπνια τά μεγάλα μου, ~~πού~~ ἀγαπούσες,
τά χέρια μου πλοκάμια ἀπελπισμένα
κι ὅπου κι ἄν ψάξω δέ σέ βρίσκω πιά.

Τετράγωνα κομμάτια σκοταδιοῦ κάτω ἀπ' τά σίδερα
'Η Ρωμιοσύνη προδομένη, προδοσία, μαχαίρι στήν καρδιά
Τό πυρπολημένο φῶς μετά τίς δέκα, οἱ ἄδικοι ἀνεξήγητοι, οἱ ἀνάσες,
'Η δίχως νόημα θυσία, ἡ πολιορκία, ἡ ἀπουσία, τό τείχος τοῦ φρουροῦ.

Καί θά μιλῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα.

"Πῶς ἄλλαξε αὐτό τό παιδί", θά λένε οἱ ἄλλοι,
κοιτώντας με μέ τό μοναδικό μάτι τοῦ τουρίστα Κύκλωπα,
ζητώντας μου νά τούς μιλήσω γιά ἥρωες,
κοιμώντας, οἱ ἄλλοι, τίς δαιδαλικές νύχτες πού θά οὐρλιάζει ἀπό παντοῦ ἡ προδοσία
σκεπάζοντας τά τάνκς, τ'ἀεροπλάνα, τό φόβο, τό βῆμα τοῦ φρουροῦ,
τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πού θά οὐρλιάζει ἡ προδοσία ἀπό παντοῦ,
πού θά οὐρλιάζουν τά συντρίμμια τῆς καρδιᾶς μου,
σκορπισμένα, σάν τά παιδιά τῆς Ζηνοβίας, ἀπ'τά πέρατα τῆς γῆς καί τῆς ἀπόγνωσης.

Τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πουθενά.

Γιατί κι ἐσένα θά σ'ἔχω χάσει
στό κινούμενο σκοτάδι
ὅπως κι ἐμένα
ὅπως καί τόν ἀγώνα
πού θᾶταν "δύσκολος ἀλλά ὡραῖος""
κι ἦρθε νά γίνει σαπισμένο σταφύλι.

Χωρίς ἐσένα, πῶς;

Σάν τήν πρώτη μοναξιά, πού ἡ γνώση της χαράζει γιά πάντα τό παιδί,
τό σῶμα μου θά ~~διαλυθεῖ~~ διαμελιστεῖ, τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θ' ἀποσυνδεθοῦν
πάνω σέ τοῦτο τό κρεβάτι τοῦ Προκρούστη, τόν καιρό,
τό σῶμα μου, ἡλιακή κηλίδα, θά ἐκραγεῖ
γράφοντας τ'ὄνομά σου σ'ὅλους τούς οὐρανούς,
τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θά κινήσουν νά μπολιάσουν τούς ἀνθρώπους
μέ τήν ἡλικία τῆς ὀδύνης, μέ τό μαβή καπνό τοῦ δειλινοῦ πίσω ἀπ'τά σίδερα.

Θά στείλω τά ὄνειρά μου νά ταράξουν τό νοικοκυρεμένον ὕπνο τους
θά στείλω τό ~~φόβο~~ ρίσο νά φωλιάσει στίς ἀνύποπτες ~~καρδιές τους~~ μικτιές τους
κι ὅταν θαρθεῖ ἡ ὑπάλληλος γιά καταμέτρηση
"δραπέτευσε", θά ποῦν οἱ ἄλλοι,
παρεξηγώντας τό θάνατό μου.

Καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις,
μόνο ἐσύ θά θυμᾶσαι τά χέρια μου,
τό θολό παράπονο τοῦ σκυλιοῦ ἔξω ἀπό τή φυλακή,
τίς κραυγές τῶν παιδιῶν πάνω στήν ταράτσα,
τήν ἀπόγνωση τοῦ κινέζικου πορτραίταυ,
τά ἑλληνικά αἰνίγματα-"τί εἶν' αὐτό πού ἀνεβαίνει μέ τά πόδια καί τό κατεβάζουν
μέ κουβέρτα"-

καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις
πῶς, ποῦ χάθηκε τό κορμί μου,
πού σκόρπισε ~~τί ἔγινε~~ ἡ φωνή μου, ποῦ ἡ ἀγρύπνια μου,
τί ἦχους ἔχει ὁ φόβος κι ἡ ἀπόγνωση τί πρόσωπα

" Θεέ μου καί τί νά γίνηκαν τοῦ κόσμου οἱ ἀντρειωμένοι;"

Μονάχα ἐσύ θά ξέρεις.

'Εγώ θά μιλῶ τούτη τή γλῶσσα.

Καί θά μιλῶ μονάχα τούτη τή γλῶσσα.

"Πῶς ἄλλαξε αὐτό τό παιδί", θά λένε οἱ ἄλλοι,
κοιτῶντας με μέ τό μοναδικό μάτι τοῦ τουρίστα Κύκλωπα,
ζητῶντας μου νά τούς μιλήσω γιά ἥρωες,
κοιμῶντας, οἱ ἄλλοι, τίς δαιδαλικές νύχτες πού θά σφυρίζει ἀπό παντοῦ ἡ προδοσία
σκεπάζοντας τά τάνκς, τ'ἀεροπλάνα, τό φόβο, τό βῆμα τοῦ φρουροῦ,
τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πού θά σφυρίζει ἡ προδοσία ἀπό παντοῦ,
πού θά σφυρίζουν τά συντρίμμια τῆς καρδιᾶς μου,
σκορπισμένα, σάν τά παιδιά τῆς Ζηνοβίας, ἀπ'τά πέρατα τῆς γῆς καί τῆς ἀπόγνωσης.

Τίς νύχτες, χωρίς ἐσένα, πουθενά.

Γιατί κι ἐσένα θά σ'ἔχω χάσει
στό κινούμενο σκοτάδι
ὅπως κι ἐμένα
ὅπως καί τόν ἀγώνα
πού θἆταν "δύσκολος ἀλλά ὡραῖος""
κι ἦρθε νά γίνει σαπισμένο σταφύλι.

Χωρίς ἐσένα, πῶς;

Σάν τήν πρώτη μοναξιά, πού ἡ γνώση της χαράζει γιά πάντα τό παιδί,
τό σῶμα μου θά ~~διαλυθεῖ~~ διαμελιστεῖ, τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θ' ἀποσυνδεθοῦν
πάνω σέ τοῦτο τό κρεβάτι τοῦ Προκρούστη, τόν καιρό,
τό σῶμα μου, ἠλεκτρική κιλ/ζα, θά ἐκραγεῖ
γράφοντας τ'ὄνομά σου σ'ὅλους τούς οὐρανούς,
τά κύτταρά μου, ἕνα πρός ἕνα θά κινήσουν νά μοιάσουν τούς ἀνθρώπους
μέ τήν ἠλικία τῆς ὀδύνης, μέ τό μαβί καπνό τοῦ σελινοῦ πίσω ἀπ'τά σίδερα.

θά στείλω τά ὄνειρά μου πίσω νά ταράζουν τό νοικοκυρεμένο ὕπνο τους
θά στείλω τό ~~αἷμα~~ νά φωλιάσει στίς ἀνύποπτες ~~καρδιές τους~~ [illegible] τους
κι ὅταν θαρθεῖ ἡ ὑπάλληλος γιά καταμέτρηση
"ὁραματιστής", θά ποῦν οἱ ἄλλοι,
παρεξηγῶντας τό θάνατό μου.

Καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις,
μόνο ἐσύ θά θυμᾶσαι τά χέρια μου,
τό θολό παράπονο τοῦ σκυλιοῦ ἔξω ἀπό τή φυλακή,
τίς κραυγές τῶν παιδιῶν πάνω στήν ταράτσα,
τήν ἀπόγνωση τοῦ κινέζικου πορτραίτου,
τά ἑλληνικά αἰνίγματα-"τί εἶν' αὐτό πού ἀνεβαίνει μέ τά πόδια καί τό κατεβάζουν
μέ κουβέρτα"-

καί μόνο ἐσύ θά ξέρεις
πῶς, πού χάθηκε τό κορμί μου,
~~τί ἔγινε~~ σκόρπισε ἡ φωνή μου, ποῦ ἡ ἀγρύπνια μου,
τί ἤχους ἔχει ὁ φόβος κι ἡ ἀπόγνωση τί πρόσωπα

" Θεέ μου καί τί νά γίνηκαν τοῦ κόσμου οἱ ἀντρειωμένοι;"

Μονάχα ἐσύ θά ξέρεις.

Ἐγώ θά μιλῶ τούτη τή γλῶσσα.

II

Μακριά, πολύ μακριά, ἀκούγεται ἡ ζωή
ψηλά, πολύ ψηλά, λάμπουν τά φῶτα -ἴσως-
τά φῶτα, πού μᾶς ἔκλεψαν, τῆς πολιτείας, πού μᾶς ἔκλεψαν
κι ἡ θύμηση ἀπ'τό τελευταῖο λιόγερμα καί τά βουνά, γύρω, δικά μας.

Μακριά, πολύ μακριά, ὑπάρχεις. Πρέπει νά ὑπάρχεις.
Σά νά μπορῶ ν' ἀφουγκραστῶ τό γέλιο σου, ξανθό, πίσω ἀπ'τούς λεκιασμένους
τοίχους.

Κάποτε πού ὅλα θά μαθευτοῦνε
πού θ'ἀναλυώσει πάλι ~~τό παγωμένο κέντρο τής μνήμης~~ ἡ πετρωμένη μνήμη
-τώρα παντοῦ "ἡ κατάθεσή μου, νά θυμᾶμαι τί εἶπα στήν κατάθεσή μου"-
καί θά ξανάρθουνε τά χρώματα -ἴσως-
κάποτε πού θ'ἀνοιχτοῦν οἱ πόρτες τῶν τάφων, τῶν σπιτιῶν, τῶν φυλακῶν, τῶν νόμων,
νά λογαριάσουμε τούς νεκρούς μας, νά μοιραστοῦμε τά καινούρια μας τραγούδια,

κάποτε
θά μάθεις κι ἐσύ
τά ὑπόλοιπα
θά θυμηθεῖς καί
ἐσύ
μακριά, πολύ μακριά, εἶσαι ἡ ζωή,
θά εἶσαι,
μακριά,

τότε
ἐγώ δέ θά ὑπάρχω.

II

Μακριά, πολύ μακριά, ἀκούγεται ἡ ζωή
ψηλά, πολύ ψηλά, λάμπουν τὰ φῶτα -ἴσως-
τὰ φῶτα, ποὺ μᾶς ἔλειψαν, τῆς πολιτείας, ποὺ μᾶς ἔλειψαν
κι ἡ θύμηση ἀπ'τὸ τελευταῖο λιόγερμα καὶ τὰ βουνά, γύρω, ὅλα μας.

Μακριά, πολύ μακριά, ὑπάρχεις. Πρέπει νὰ ὑπάρχεις.
Γιὰ νὰ μπορῶ ν' ἀφουγκράζομαι τὸ γέλιο σου, ξανθό, πίσω ἀπ'τοὺς γκρεμισμένους
τοίχους.

Κάποτε ποὺ ὅλα θὰ μαθευτοῦνε ἡ πεθαμένη μνήμη
ποὺ θ'ἀναλύσει πάλι ~~τὸ [illegible] τῆς μνήμης~~
-τώρα παντοῦ "ἡ κατάθεσή μου,νὰ θυμᾶμαι τί εἶπα στὴν κατάθεσή μου"-
καὶ θὰ ξαναβροῦνε τὰ χρώματα -ἴσως-
κάποτε ποὺ θ'ἀνοιχτοῦν οἱ πόρτες τῶν τάφων, τῶν σπιτιῶν, τῶν φυλακῶν, τῶν νόμων,
νὰ λογαριάσουμε τοὺς νεκρούς μας, νὰ μοιραστοῦμε τὰ καινούρια μας τραγούδια,

κάποτε
θὰ μάθεις κι ἐσὺ
τὰ ὑπόλοιπα
θὰ θυμηθεῖς καὶ
ἐσὺ
μακριά, πολύ μακριά, εἶναι ἡ ζωή,
θὰ εἶσαι,
μακριά,

τότε
ἐγὼ δὲ θὰ ὑπάρχω.

III

'Ο χρόνος παραμορφώθηκε. Τά χρόνια πού ἔρχονται παραμορφώθηκαν.
Ξέρεις πού θά μέ βρεῖς.
'Εγώ ὁ φόβος, ἐγώ ὁ θάνατος
ἐγώ ἡ μνήμη ἀνήμερη,
ἐγώ ἡ θύμηση τῆς τρυφεράδας τοῦ χεριοῦ σου
ἐγώ ὁ καημός τῆς χαλασμένης μας ζωῆς
θά πολιορκῶ τό "καίταζε τή δουλειά σου" μέ τήν ἀγωνία μου
θά θρυμματίζω τόν ὕπνο τους μ'ἄσεμνα, φρικιαστικά βεγγαλικά,
σφαῖρες ἀμέτρητες θά πέφτουν στούς ἀδιάφορους διαβάτες
ὥσπου ν'ἀρχίσουν νά σφαδάζουν
ὥσπου ν'ἀρχίσουν ν'ἀναρωτιοῦνται.
'Εμένα δέ θά μποροῦν νά μέ σκοτώσουν.

Ὅμως, θαρρῶ, οἱ μόνοι πού-ἴσως-καταλάβουν θἆναι τά παιδιά,
πλούσια ἀπ'τήν κληρονομιά μας
πρώτη φορά
τά παιδιά
σκληρά στή μνήμη,σκληρά σέ μᾶς,
θά διαβάσουν -ἴσως- ἔγκαιρα τ'ἀδέξια μηνύματα τῶν προτελευταίων ναυαγῶν,
διορθώνοντας τά λάθη, σβήνοντας τά ψέματα,
ὀνοματίζοντας σωστά,
χωρίς ρομαντισμούς, τά παιδιά, χωρίς ἀναγραμματισμούς ἡλικίας,
σημαδεμένα ἀπό τήν ἀστραπή τή γνώση τῆς μοναξιᾶς τῆς δύναμης πού σέ μᾶς ἄργησε
τόσο πολύ ναρθεῖ.

Κι ἄν τώρα σέ γυρεύω ἀπελπισμένα στά πελώρια κύματα τῆς ἀγρύπνιας μου
κι ἄν τώρα κάθε πού ἀνασαίνω ~~βγαίνει τ'ὄνομά σου,~~ → σὲ ἐπικαλιέμαι
ὅταν θ'ἀρχίσω νά γυρίζω στούς σκοτεινούς δρόμους τοῦ κόσμου,
μέ μόνο μιά φούχτα φεγγαρόπετρες νά μ' ὁδηγοῦν,
τυφλώνοντας τόν κόσμο μέ τίς λάμψεις τοῦ τρελλοῦ γέλιου τῆς καλόγριας πού κρατοῦσε τά κλειδιά,
κουφαίνοντας τόν κόσμο μέ τούς ἦχους τῆς ταράτσας
μέ τίς κραυγ ές αὐτῶν πού βασανίστηκαν κι α'τῶν πού βασανίζουν,
τραντάζοντας τόν κόσμο μέ τή γλῶσσα τούτη τοῦ θανάτου,

ἴσως ἐσύ θἄχεις βρεῖ τό δρόμο στό δικό σου τό λαβύρινθο,
ἴσως ἐσύ τότε θά στέκεσαι, περήφανο δεντρί, στό σταυροδρόμι τοῦ κόσμου,
μ' ὅλους τούς ποταμούς νά φτάνουν μυστικά στίς ρίζες σου,
ἴσως τότε τά παιδιά σου, μαζί μ'ὅλα τά παιδιά,
νά προλάβουν τόν καιρό καί τή ζωή-μιά στιγμή πρίν ἀπ'τό χάος.

Καί πιά δέ θἄχει μείνει τίποτ' ἀπό μένα
οὔτε ἡ τύψη πού ἔμελλε νά γίνω
οὔτε τό ἄγγιγμά μου στό χέρι σου
οὔτε τό πιό δικό μου, ἡ γλῶσσα μου,
μά θἄχω διαχυθεῖ σ'ὅλους τούς ποταμούς τοῦ κόσμου,
θἄχω γράψει τ' ὄνομά σου σ' ὅλα τά χιόνια τῶν γκρεμῶν
θἄχω διασχίσει τό σκοτάδι, πού φοβόμουνα, ὡς τήν ἄλλη ὄχθη
καί τό κορμί μου -ἴσως- νεκρό, μά πάλι ἀκέριο
θ'ἀναπαύεται
μέ γύρω του τή θύμησή σου καί τή λιόλουστη ζωή.

Γ.Φ.Α.

1967-68

16

III

Ὁ χρόνος παραμορφώθηκε. Τά χρόνια πού ἔρχονται παραμορφώθηκαν.
Ξέρεις πού θά μέ βρεῖς.
Ἐγώ ὁ φόβος, ἐγώ ὁ θάνατος
ἐγώ ἡ μνήμη ἀνήμερη,
ἐγώ ἡ θύμηση τῆς τρυφεράδας τοῦ χεριοῦ σου
ἐγώ ὁ καημός τῆς χαλασμένης μας ζωῆς
θά πολεμῶ τό "κοίταζε τή δουλειά σου" μέ τήν ἀγωνία μου
θά θρυμματίζω τόν ὕπνο τους μ'ἄστρινα, φρικιαστικά βεγγαλικά,
σφαῖρες ἐμπρηστές θά πέφτουν στούς ἀετοφόρους [illegible]
ὅπου ν'ἀρχίσουν νά σφαδάζουν
ὅπου ν'ἀρχίσουν ν'ἀναρωτιοῦνται.
Ἐμένα δέ θά μποροῦν νά μέ σκοτώσουν.

Ὅμως, θαρρῶ, οἱ μόνοι πού-ἴσως-καταλάβουν θἆναι τά παιδιά,
κλεισμένα ἀπ'τήν κληρονομιά μας
πρώτη φορά
τά παιδιά
σκληρά στή μνήμη, σκληρά σέ μᾶς,
θά διαβάσουν -ἴσως- ἔγκαιρα τ'ἀδέξια μηνύματα τῶν πρωτευουσιάνων ναυαγῶν,
διορθώνοντας τά λάθη, σβήνοντας τά ψέματα,
ὀνοματίζοντας σωστά,
χωρίς ρομαντισμούς, τά παιδιά, χωρίς ἐπαναστατικούς ὕμνους,
σημαδεμένα ἀπό τήν ἀστραπή τή γυμνή τῆς μοναξιᾶς τῆς ὀδύνης πού σέ μᾶς ἄργησε
τόσο πολύ νάρθει.

Κι ἄν τώρα σέ γυρεύω ἀπεγνωσμένα στά πελώρια κύματα τῆς ἀγρύπνιας μου
κι ἄν τώρα κάθε πού ἀνασαίνω ~~φωνάζω τ'ὄνομά σου~~ σέ ἐπικαλιέμαι
ὅταν θ'ἀρχίσω νά γυρίζω στούς σκοτεινούς δρόμους τοῦ κόσμου,
μέ μιά φούχτα φεγγαρόπετρες νά μ'ὁδηγοῦν,
τυφλώνοντας τόν κόσμο μέ τίς λάμψεις τοῦ τρελλοῦ γέλιου τῆς [illegible] πού κρα-
τοῦσε τά κλειδιά,
κουφαίνοντας τόν κόσμο μέ τούς ἤχους τῆς ταραχῆς
μέ τίς κραυγές ἐκείνων πού βασανίστηκαν κι αὐτῶν πού βασανίζουν,
τρομάζοντας τόν κόσμο μέ τή γλῶσσα τούτη τοῦ θανάτου,

Ἴσως ἐσύ θἄχεις βρεῖ τό δρόμο στό σπίτι σου τό γαλήνιο,
Ἴσως ἐσύ τότε θά στέκεσαι, περήφανο κέντρο, στό σταυροδρόμι τοῦ κόσμου,
μ' ὅλους τούς ποταμούς νά φτάνουν μπροστά στίς ρίζες σου,
ἴσως τότε τά παιδιά σου, μαζί μ'ὅλα τά παιδιά,
νά προλάβουν τόν καιρό καί τή ζωή-μιά στιγμή πρίν ἀπ'τό χάος.

Καί πιά δέ θἄχει μείνει τίποτ' ἀπό μένα
οὔτε ἡ τιμή πού ἔμελλε νά γίνω
οὔτε τό ἄγγιγμά μου στό χέρι σου
οὔτε τό πιό δικό μου, ἡ γλῶσσα μου,
μά θἄχω διαλύσει σ'ὅλους τούς ποταμούς τοῦ κόσμου,
θἄχω γράψει τ' ὄνομά σου σ' ὅλα τά χρόνια τῶν [illegible]
θἄχω διαλύσει τό σκοτάδι, πού φοβόμουνα, ὡς τήν ἄλλη ὄχθη
καί τό κορμί μου -ἴσως- νεκρό, μέ πιά ἀκέριο
θ'ἀναπαύεται
μέ γύρω του τή θύμησή σου καί τή λιγόψυχη ζωή.

1967-68

Α.Φ.

JANVRIER 1968
PRISON AVEROFF

« La composition de l'"Epiphanie" et la lecture du recueil de Seferis m'avaient fait retrouver avec délices cette poésie. Les jours suivants, je pris pour thème le poème "Mythologie" dont je choisis quatre extraits. J'en composai la musique dans un état de tension extrême, et malgré les conditions de création particulières — pour ne pas dire exceptionnelles — de la vie pénitentiaire mais les camarades de détention faisaient leur possible pour créer autour de moi le climat le plus propice. Sitôt qu'ils me voyaient tourner le dos et me pencher sur l'appui de la fenêtre pour écrire, ils faisaient silence à l'instant. Le cycle de ces quatres poèmes de «Mythologie» fut achevé vers le 9-10 janvier 1968 et Tournas, le directeur de la prison, put noter dans la marge de la composition, à l'encre rouge : «Autorisation de le faire sortir, le 18-1-1968.» »*

MYTHOLOGIE

* extrait du livre "LA DETTE" Editions Flammarion

A. LYKOUREZOS
16 COLEBROOK CLOSE
WEST HILL
LONDON SW15
Telephone: 789 0858

OPERA STOCKHOLM

ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ 18

EPIPHANIE - AVEROF

NÄR STRIDSVAGNARNA
FÖRVANDLATS TILL SKROT

Opera byggd på Mikis Theodorakis musik
Librettor Pi Lind

Musik: Mauthausen Asma Asmaton, Andonis Drapetis Kokkoko
March of the spirit 1-7
In a state of Siege.

Love and Death poetry(by Mavilis & Theodorakis)
(Mezzo-Soprano och stråkorkester)

Greek carnival, ballet suite

Suite nr 3 (Solomes) Sopran kör och orkester

The ballad of the dead brother

Three songs of the patriotic Front.

Songs for Andreas

OPERA

NÄR STRIDSVAGNARNA
FÖRVANDLATS TILL SKROT

Opera bygd på Mikis Theodorakis musik
libretto: Pi Lind

Musik: Mauthausen Asma Asmaton, Andonis Drapetis Kokkoko
March of the spirit 1-7
In a state of Siege.

Love and Death poetry (by Mavilis & Theodorakis)
(Mezzo-Soprano och stråkorkester)

Greek carnival, ballet suite

Suite nr 3 (Solomos) Sopran kör och orkester

The ballad of the dead brother

Three songs of the patriotic Front.

Songs for Andreas

OPERA STOCKHOLME

WHEN YOUR TANKS HAVE TURNED TO JUNK

Opera based on the musik of Mikis Theodorakis
Libretto : Pi Lind

ACT 1

A boy grows up in a country under dictatorship. The boy is exposed to a systematic education from the state. He learns to hate everything that a free world regards as beautiful and valuable: loyality towards friends, family and workmates. Free debate, possibility for free choice of work, and of political residence.
The values of the state are deeply impressed upon the child. Indoctrination is shown in a violent way.

ACT 2

The boy grows up and meets a woman. His first love makes him develop his own thoughts. The woman, also grown under the same circumstances, starts in turn to question the values she has been forced to live under while growing up.
The two of them begin to discover the world, to discover their isolation. The awakening of others is also described in this act. Forbidden music, art, books that have been forbidden before, are now being brought into the country by unsuspecting tourists, thus being also available to the people.
Tourists are coming into the country at the instigation of the state.

Tht econtact with the outer world results in that more and more people in the country feel like starting minor revolts. The state has not shown any reaction yet.

The man starts now writing songs that become popular. The songs are declared prohibited. Not for the sake of the text but because people listen to them.

ACT 3

A long time has gone. The tanks shown in the beginning are now rusting.
But music continues to live..
The state becomes all the more without power as it is getting more and more isolated. Its ex-allies have now deserted it. People starts now in this state to revolt against oppression.
But song is stronger than the tanks. The revolt spreads. It tries to defend itself by meaningless and violent political purges.
Tortures and Persecution are are depicted.
The man and the woman lead the growing revolt.

ACT 4

The fall of the old dictatorship is described. The people start building up a new society.
The last act will show the risks that exist for the growth of a new overclass, new masters.
The man and the woman become arrogant but are put into place by those who have elected them. This shows that we never are free from our origines, our initial influences.

Note : The music is not yet put into its right order. The scenes are individually ready yet.This outline is completely different from the original idea (which followed the history of Greece.) PI LIND: